Kaupunginhallitus

Aika	23.11.2026 klo 16:00 -
Paikka	Sastamalan kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
223	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
224	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
225	Asiantuntijat tässä kokouksessa	5
226	Hallintosäännön tarkistaminen 1.1.2027 lukien	6
227	Sastamalan kaupungin ja sen konserniyhtiöiden ilmoitusten julkaiseminen vuonna 2027	9
228	Hankinta: Sastamalan ja Punkalaitumen hankintarenkaan perustietotekniikkapalvelut	11
229	Kaavoituskatsaus 2026 ja kaavoitusohjelma 2027-2028	13
230	A 105 Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutos, ehdotus	17
231	Varhaiskasvatuksen vakinaisten toimien perustaminen ja täyttöluvat	24
232	Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiden päivittäminen	26
233	Takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöjen lainalle	29
234	Kaupunginhallituksen ja -valtuuston kokousajankohdat vuonna 2027	35
235	Vastaus valtuustoaloitteeseen Kouluruoan täytyy maistua – vain syöty ruoka antaa energiaa	39
236	Hallintokuntien pöytäkirjat	52
237	Ilmoitusasiat	54
238	Talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029	54

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Hakanen Pertti	puheenjohtaja
	Jokinen Jenni	I varapuheenjohtaja
	Kaaja Kari	II varapuheenjohtaja
	Iso-Kukkula Mirva	jäsen
	Isotalo Minna	jäsen
	Mattila Antti-Matti	jäsen
	Mattila Leena	jäsen
	Mäkipää Jarkko	jäsen
	von Nandelstadh Wilhelm	jäsen
	Pelttari Päivi	jäsen
	Saarela Leena	jäsen
Muu	Andersson Jari	kvalt puheenjohtaja
	Karisalmi Leevi	kvalt I varapuheenjohtaja
	Sandroos Aleksi	kvalt II varapuheenjohtaja
	Raunio Pirjo	kvalt III varapuheenjohtaja
	Malmberg Jarkko	kaupunginjohtaja
	Rautava Tapio	hallintojohtaja
	Arve-Salonen Katja	henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja
	Jaakkola Markus	talousjohtaja
	Ollila Anna-Liisa	nuorisovaltuutettu

223
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KHALL 23.11.2026

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 147 §, kuntalaki 103 §

Päätös

224
Pöytäkirjantarkastajien valinta

KHALL 23.11.2026

Kaupunginhallitus on päättänyt 16.6.2025 § 141, että kaupunginhallituksen kokousten pöytäkirjat tarkastetaan pääsääntöisesti heti kokouksen jälkeen kahden pöytäkirjan-tarkastajan toimesta. Pöytäkirjantarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 159 §

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Minna Isotalo ja Antti-Matti Mattila.

Päätös

225
Asiantuntijat tässä kokouksessa

KHALL 23.11.2026

Jäsenten ja esittelijän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksessa on valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston edustajalla. Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus on päättänyt 16.6.2025 § 144, että pysyvä läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa on esittelijän (kaupunginjohtaja) ja pöytäkirjanpitäjän (henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja) lisäksi hallintojohtajalla ja talousjohtajalla.

Lisäksi kaupunginhallitus voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 144 §

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että tässä kokouksessa ovat kaupunginjohtajan, hallintojohtajan, henkilöstö- ja lakiasiainjohtajan ja talousjohtajan lisäksi läsnä seuraavat asiantuntijat:

- ei muita asiantuntijoita.

Päätös

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

226
Hallintosäännön tarkistaminen 1.1.2027 lukien

KHALL 23.11.2026
811/00.01.01.00/2025

Kuntalain (410/2015) 90 §:n mukaan kunnassa tulee olla hallintosääntö, jolla annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

1. hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä seuraavista
   a) toimielimistä ja johtamisesta;
   b) kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä;
   c) henkilöstöorganisaatiosta;
   d) taloudenhoidosta;
   e) hallinnon ja talouden tarkastuksesta;
   f) sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimusten hallinnasta;

2. päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn liittyvistä seuraavista asioista:
   a) toimivallan siirtämisestä;
   b) toimielinten kokoontumisesta;
   c) varajäsenten kutsumisesta;
   d) toimielimen puheenjohtajan tehtävistä;
   e) kokouksen tilapäisestä puheenjohtajasta;
   f) kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan tai pormestarin läsnäolosta ja puheoikeudesta muiden toimielinten kokouksissa;
   g) muiden kuin jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa;
   h) toimielinten päätöksentekotavoista sekä siitä, miten kunta huolehtii, että sähköiseen kokoukseen ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumiseen tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä;
   i) esittelystä;
   j) pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja tiedoksi antamisesta;
   k) asiakirjojen allekirjoittamisesta;
   l) tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestämisestä;
   m) asiakirjoista tai tiedon antamisesta perittävistä maksuista;
   n) 23 §:ssä tarkoitetun aloitteen käsittelystä ja aloitteen tekijälle annettavista tiedoista;
   o) viestinnän periaatteista;
   p) menettelystä otettaessa asia ylemmän toimielimen käsiteltäväksi;

3. valtuuston toimintaan liittyvistä seuraavista asioista:
   a) valtuuston kokousmenettelystä;

b) varavaltuutetun kutsumisesta valtuutetun tilalle;
c) valtuutetun aloitteen käsittelystä;
d) valtuutettujen valtuustotyöskentelyä varten muodostamista valtuustoryhmistä;
e) kokouksiin osallistumisesta ja kokouskutsun lähettämisestä sähköisesti;
f) valtuutettujen puheenvuorojen pituudesta yksittäisissä asioissa, jos ne ovat tarpeen kokouksen kulun turvaamiseksi.

Kuntalain 91 §:n mukaan valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista valtuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä.

Valtuusto voi hallintosäännössä antaa kunnan muulle kuntalain 91 §:n 1 momentissa tarkoitetulle viranomaiselle oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen.

Toimivalta sellaisessa asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä, voidaan siirtää vain toimielimelle.

Hallintosäännöstä päättää kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto.

Hallintosääntöön on tarpeen tehdä muutoksia työllisyyslautakunnan kokoonpanon osalta Urjalan kunnan liittyessä Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueeseen 1.1.2027 alkaen. Lisäksi hallintosäännön termistöä on ajantasaistettu vastaamaan viranomaisten nykyisiä nimikkeitä ja nimetty öljyvahinkojen jälkitorjunnan vastuuviranomainen. Muutokset koskevat hallintosäännön pykäliä 10, 30 ja 32.

Oheismateriaalina on hallintosääntöluonnos, johon esitettävät muutokset on merkitty keltaisella, yliviivaten (poistettavat) tai punaisella (lisäykset ja muutokset).

Toimivallan peruste Kuntalaki 14 § ja 90-91 §

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy hallintosäännön tarkistuksen oheismateriaalina olevan luonnoksen mukaisesti. Tarkistettu hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2027 alkaen.

Päätös

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

Oheismateriaali

Hallintosääntö 1.1.2027 lukien Päivitys

227
Sastamalan kaupungin ja sen konserniyhtiöiden ilmoitusten julkaiseminen vuonna 2027

KHALL 23.11.2026
673/02.08.00/2026

Kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaan kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla. Pääilmoituskanava on siten kuntalain määräyksen mukaan kaupungin www-sivut ja lehti-ilmoittelu on täydentävää ilmoittelua tarvittaessa.

Vuonna 2026 valtuuston kokousilmoitukset ja muut viralliset, lakiin tai asetukseen perustuvat kunnalliset kuulutukset ja ilmoitukset on julkaistu Alueviestissä ja/tai Tyrvään Sanomissa sen mukaan kuin kukin toimiala, vastuualue tai toimintayksikkö on päättänyt. Viran- ja toimenhakuilmoitukset on voitu julkaista harkinnan mukaan muissakin sanomalehdissä, ammattijulkaisuissa ja hakukanavissa.

Alueviestille ja Tyrvään Sanomille on lähetetty tarjouspyyntö Sastamalan kaupungin kunnallisten ilmoitusten julkaisemisesta vuonna 2027. Samalla on pyydetty tarjousta myös seuraavien kaupungin määräämisvallassa olevien yhtiöiden ilmoituksista:

- Sastamalan Vuokratalot Oy
- Sastamalan Lämpö Oy
- Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy (Servi)
- Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöt
- Kiinteistö Oy Sastamalan Uima- ja Liikuntakeskus
- Kiinteistö Oy Vammalan Virastotalo
- KuntaAkseli Oy.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ilmoituslehdistä. Yhtiöiden osalta ilmoittelusta päättää kukin yhtiö itse.

Tarjoukset antoivat:

- Sanoma Media Kustannus Oy / Tyrvään Sanomat
- Kustannusliike Aluelehdet Oy / Alueviesti.

Konsernihallinnon näkemyksen mukaan ilmoitukset on tarkoituksenmukaista julkaista edelleen käyttäen sekä Alueviestiä että Tyrvään Sanomia siltä osin, kuin ilmoittelussa käytetään kaupungin www-sivujen lisäksi lehti-ilmoittelua.

Kaupunginhallitus 23.11.2026

Toimivallan peruste Hallintosääntö 25 § 3 mom. 20 kohta

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että:

- toimielinten kokousilmoitukset tarvittavilta osiltaan ja muut viralliset, lakiin tai asetukseen perustuvat kunnalliset kuulutukset ja ilmoitukset vuonna 2027 julkaistaan Alueviestissä ja Tyrvään Sanomissa näiden tarjousten mukaisesti,

- muut kunnalliset ilmoitukset julkaistaan harkinnan mukaan Alueviestissä ja/tai Tyrvään Sanomissa sen mukaan, kuin kukin toimiala, vastuualue tai toimintayksikkö päättää, viran- ja toimenhakuilmoitukset julkaistaan harkinnan mukaan sanomalehdissä, ammattijulkaisuissa ja hakukanavissa.

Päätös

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

228
Hankinta: Sastamalan ja Punkalaitumen hankintarenkaan perustietotekniikkapalvelut

KHALL 23.11.2026
348/02.08.00/2026

Hankinnan kohteena ovat Sastamalan ja Punkalaitumen hankintarenkaan perustietotekniikkapalvelut. Hankinnan keskeisen kokonaisuuden muodostavat käyttäjätuki- ja service desk -palvelut, lähitukipalvelut, päätelaitteiden elinkaari- ja hallintapalvelut, palvelin- ja kapasiteettipalvelut, sovellusalustapalvelut, Microsoft 365- ja Entra ID -palvelut, pilvipalvelujen hallinta ja ylläpito sekä nykyisten palvelujen siirtoon ja käyttöönottoon liittyvät palvelut.

Hankintarenkaassa ovat päätoimijan Sastamalan kaupungin lisäksi mukana Punkalaitumen kunta, Sastamalan Vesi liikelaitos, Sastamalan Vuokratalot Oy, Sastamalan Lämpö Oy, Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy (Servi), Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöt, Kiinteistö Oy Sastamalan Uima- ja Liikuntakeskus, Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy ja Suomen kirjainstituutin säätiö (Pukstaavi). Myös talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja jatkossa tuottava uusi yhtiö (KuntaAkseli Oy) on otettu huomioon hankinnassa.

Hankinta toteutettiin yhden toimittajan puitejärjestelynä. Puitejärjestelyn arvioitu sopimuskausi on 48 kuukautta. Tarjouspyynnön mukaan hankinnan ennakoitu enimmäisarvo sopimuskaudella on 4,5 miljoonaa euroa. Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Hankinta ylittää julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä määritellyn EU-kynnysarvon.

Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö julkaistiin sähköisessä kilpailutusjärjestelmässä 5.10.2026. Tarjoukset tuli jättää sähköisesti Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaalissa 6.11.2026 klo 12.00 mennessä.

Määräaikaan mennessä saapui viisi tarjousta. Tarjoukset avattiin tarjousajan päättymisen jälkeen. Tarjousten käsittelyssä tarkastettiin tarjoajien soveltuvuus, tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus sekä tarjousten vertailuun vaikuttavat tiedot.

Tarjousten vertailuperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus, jonka perusteena käytettiin parasta hinta-laatusuhdetta. Hinnan painoarvo vertailussa oli 80 prosenttia ja laadun 20 prosenttia. Laadun arvioinnissa huomioitiin tarjouspyynnössä määritellyllä tavalla tarjoajan kokemus vastaavista toimeksiannoista sekä nimettyjen avainhenkilöiden osaaminen, kokemus ja sertifioinnit.

Hankintamenettely ja tarjousten vertailu on saatettu päätökseen tarjouspyynnössä kuvattujen menettelyjen ja vertailuperusteiden mukaisesti.

Asiakirjojen julkisuus
Hankinta-asiakirjojen julkisuuteen sovelletaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Tarjouksiin mahdollisesti sisältyvät liikesalaisuudet eivät ole julkisia. Tieto tarjousten vertailussa käytetystä kokonaishinnasta on kuitenkin annettava asianosaiselle lainsäädännön mukaisesti.

Hankintapäätöksen koko hankintarenkaan puolesta tekee hankintarenkaan päätoimijana Sastamalan kaupunki ja muut hankintarenkaassa mukana olevat sitoutuvat hankintaan erillisin päätöksin.

Tarjouspyyntö on oheismateriaalina.

Tarjousvertailu pisteytyksineen liitetään kokouksen pöytäkirjaan.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 25 § 3 mom. 23 kohta

Valmistelija tietohallintopäällikkö Tuomas Lehtonen, hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Ehdotus annetaan kokouksessa.

Päätös

Lisätietoja tietohallintopäällikkö Tuomas Lehtonen, puh. 040 661 3584

Oheismateriaali

Tarjouspyyntö Sastamalan ja Punkalaitumen hankintarenkaan perustietotekniikkapalvelut

Ympäristölautakunta § 104 10.11.2026
Kaupunginhallitus 23.11.2026

229
Kaavoituskatsaus 2026 ja kaavoitusohjelma 2027-2028

YMPLTK 10.11.2026 § 104

Alueidenkäyttölain 7 §:n mukaan kunnan on vähintään kerran vuodessa laadittava katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Katsauksessa selostetaan lyhyesti kaava-asiat, niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja toimet, joilla on suoraa vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Lisäksi kaavoituskatsauksen yhteydessä on kysynnän sitä edellyttäessä liitettävä arvio asumiseen varattujen tonttien riittävyydestä.

Maankäytön vastuualueen kaavoitusyksikkö on laatinut kaavoituskatsauksen 2026 ja kaavoitusohjelman 2027-2028.

Ohjelmakauden aikana on valmistunut kuusi asemakaavaa ja yksi osayleiskaavan muutos. Yksi ranta-asemakaava odottaa vielä lainvoimaisuutta. Valmistuneet kaavat ovat:

- Asemakaavan kumoaminen Äetsäntienvarren peltokiinteistöltä,
- Rautaveden länsirannan osayleiskaavan osan muutos Jassalantien rantakiinteistöillä
- Karkun teollisuusalueen asemakaava
- Keikyän risteysalueen yritysalueen asemakaava
- Aarnontien varren asemakaavan muutos
- Vammalan rautatieaseman rautatiealueen asemakaavamuutoksen korjaus
- Kouhin Pyörsönpään ja Jänessaaren ranta-asemakaavan muutos.

Aktiivisessa laadinnassa olevia kaavoja on noin kahdeksan asemakaavaa:

- Karkun Riippiläntien pohjoispuolen asemakaava ja asemakaavan muutos
- Karkun Riippiläntien pohjoispuolen Tivolin alueen asemakaava ja asemakaavan muutos
- Keikyän Kulmakadun asemakaavan muutos, Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutos
- Luhdankadun varren asemakaavan muutos
- Sillankorvankadun kaaren asemakaavan muutos
- Vammalantien ja Aarnontien risteysalueen asemakaavan muutos
- Nuupalan Varikon alueen asemakaava.

Tulevalla ohjelmakaudella aloitetaan kaavoitus ainakin:

- Kiikan Pirjasojantiellä teollisuustonttivarannon kasvattamiseksi

- Keikyän korttelissa 553 AO-alueen laajentamiseksi

Energiamurros fossiilisista polttoaineista sähköön ja sähköstä valmistettuihin polttoaineisiin synnyttää Suomeen merkittävästi uutta yritystoimintaa. Suomi on sähköä käyttävän teollisuuden investointien näkökulmasta yksi maailman kilpailukykyisimmistä maista. Suomessa on runsaasti edullista ja uusiutuvista energialähteistä syntyvää sähköä ja uusiutuvan sähkön tuotannon kasvulle on hyvät edellytykset. Suomen on mahdollista saada merkittävästi uusia teollisia investointeja esim. metallinjalostukseen, synteettisten polttoai-neiden valmistuksen, akkuteollisuuteen ja datakeskuksiin. Investoinnit käynnistävät puolestaan tuulivoima- ja aurinkovoimahankkeita.

Toinen Euroopassa ja Suomessa kasvava teollisuuden sektori on puolustusteollisuus.

Näihin kasvutarpeisiin on varauduttu myös Pirkanmaalla ja maakuntaliitto on käynnistänyt ”Teollisuuden uudet sijaintipaikat” vaihemaakuntakaavan. Sastamalan kaupunki on myös omalta osaltaan arvioinut mahdollisia teollisuuden sijaintimahdollisuuksia.

Energiamurrokseen puolustusteollisuuteen liittyvät hankkeita on käynnissä ja selvityksessä myös Sastamalassa. Kaikista teollisista kaava-alueista on tällä hetkellä kyselyitä. Kaupungin kannalta tilanne on vielä hyvä, sillä vuonna 2026 valmistui kaksi uutta teollisuuden asemakaavaa toinen Karkkuun ja toinen Keikyään. Nyt Sastamalassa on käynnistetty 120 ha asema-kaavoitus yksityiselle alueelle Nuupalan/ varikon alueen asemakaava. Kun teollisiin alueisiin liittyvä maakuntakaava etenee ja sähkön saatavuus ja teollisuuden tarpeet selkiytyvät tulee Sastamalassa asemakaavoittaa lisää teollisuusalueita.

Kaupan ja palveluiden kasvulle näyttäisi Sastamalassa olevan edellytyksiä, joka näkyy sektoriin liittyvinä tonttikyselyinä. Tähän on vastattu nyt vireillä olevalla Vammalantien ja Aarnontien risteysalueen asemakaavan muutoksella. Jatkossa tarvitaan lisää tonttitarjon-taa kaupan ja palveluiden tarpeisiin.

Asuntorakentamisen tarpeisiin asemakaava/ tonttitilanne on nyt varsin hyvä. Tarjolla on kerrostalo-, rivitalo-, paritalo-, ja omakotitontteja. Asuntorakentamiseen liittyvä kaavoituk-sen painopiste on tulevalla kaudella Karkussa Riipiläntie pohjoispuolen alueella.

Ympäristölautakunta § 104 10.11.2026
Kaupunginhallitus 23.11.2026

Sastamalan kannalta tilanne näyttää varsin hyvältä, sillä kaikilla sektoreilla liikehdintää on kysyntää tonteista. Kaavoitukselle on siis selkeää tarvetta.

Vuoden 2026 aikana Sastamalan maankäyttö haki ja sille myönnettiin Ympäristöministeriöltä 30 000 euroa projektirahoitus valtion Ryhti-hankkeeseen liittyvään tietojärjestelmäsiirtymään, jonka osalta käytetään maankäytössä projektinimeä Tikka (Tietomallikaava käyttöön). Hankerahoitus myönnettiin vuosille 2026-2028 ja hanke käynnistyi vuonna 2026. Käyttöönottohankkeen tavoitteena on, että siirtymän päätyttyä Sastamalan kaavoituksella on valmius tuottaa tietomallimuotoista asemakaavaa. Hanke työllistää tulevana vuonna 2027.

Pykälän liitteenä vuoden 2026 kaavoituskatsaus ja vuosien 2027-2028 kaavoitusohjelma.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 30 §

Valmistelija Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, Kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta esittää Sastamalan kaavoituskatsauksen 2026 ja kaavoitusohjelman 2027–2028 kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi sekä antaa kaavoitusohjelmasta tiedottamisen kaavoituksen tehtäväksi AKL 7 §:n mukaisesti. Lautakunta antaa maankäyttöjohtajalle valtuudet tehdä tarvittavia muutoksia kaavoituskatsaukseen ja kaavoitusohjelmaan ennen hallituksen käsittelyä.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila 040 637 2321, sähköposti: etunimi.sukunimi@sastamala.fi

KHALL 23.11.2026
615/10.02.00/2026

Liitteenä on vuoden 2026 kaavoituskatsaus ja vuosien 2027-2028 kaavoitusohjelma.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 24 §

Valmistelija maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Ympäristölautakunta	§ 104	10.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä Sastamalan kaavoituskatsauksen 2026 tiedoksi ja esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy Sastamalan vuosien 2027-2028 kaavoitusohjelman.

Päätös

Lisätietoja maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, puh. 040 637 2321

Oheismateriaali

Sastamala kaavoituskatsaus 2026 ja kaavoitusohjelma 2027-2028
Liite 1 Yleiskaavat 2026
Liite 2 Asemakaavat 2026
Liite 3 Alustava aikataulu 2026-2028

Ympäristölautakunta	§ 15	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 30	21.04.2026
Ympäristölautakunta	§ 105	10.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

230
A 105 Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutos, ehdotus

YMPLTK 17.02.2026 § 15

Suunnittelualue kuuluu osaksi Sastamalankadun varren asemakaavan muutokseen, joka on käynnistetty jo vuonna 2006. Tällöin todettiin, että asemakaava ei ole toteutunut nykyisessä muodossaan ja se on paikoin vanhentunut. Asemakaavaa ei edistetty luonnosvaihetta pidemmälle. Koska alkuperäisestä vireilletulosta ja laaditusta luonnoksesta oli kulunut pitkä aika, asemakaavahanke päätettiin tuoda uudestaan vireille vuonna 2022.

Alueesta työstettiin lainvoimaiseksi kaavat *A_092 Sastamalankadun varren Pikku Italian pohjoisosan asemakaavanmuutos* ja *A_096 Sastamalankadun varren Pikku Italian asemakaavan eteläosan asemakaavanmuutos*.

Kaavoitukseltaan kesken jäänyttä aluetta on päätetty työstää eteenpäin kolmessa osassa, joista yksi osa on tämä Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutos. Yhdyskuntasuunnittelu on päivittänyt kaavan osalta osallistumis- ja arviointisuunnitelman, jossa tarkennetaan alueen rajautumista, aikataulua ja tavoitteita. OAS on pykälän oheismateriaalina.

Suunnittelualue sijaitsee Sastamalan 9. kaupunginosan eli Pappilan kaupunginosassa ja se käsittää korttelin 4 kiinteistöt 790-406-15-0, 790-406-6-5, 790-406-1-111, 790-406-4-10, 790-406-4-9, 790-406-6-3 ja 790-406-4-8. Asemakaavamuutosalueen pohjoispuolella kulkee Sastamalankadun seututie, joka toimii paikallisena pääkatuna. Idässä ja etelässä alue rajautuu Sillankorvankatuun ja lännessä liike- ja asuntokerrostalojen korttelialueeseen. Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 0,6 ha.

Alue on maakuntakaavassa osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja osittain tiivistettäväksi asemanseudun alueeksi. Alueella on voimassa keskustaajaman rakenneosayleiskaava vuodelta 2014. Yleiskaavassa alue sijoittuu pientalovaltaiselle alueelle, lisäksi aluetta koskee kehittämistavoitteena tiivistämis- ja eheyttämismerkintä. Suunnittelualuetta koskee vanhentunut kaava asemakaavanmuutos lab 119 8.3, jossa alue osoitetaan liike- ja asuntokerrostalojen korttelialueena (ALK) ja puistoalueena (Kallenpuisto).

Tavoitteena on saattaa asemakaava ajanmukaiseksi sekä säilyttää

Ympäristölautakunta	§ 15	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 30	21.04.2026
Ympäristölautakunta	§ 105	10.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

keskustakuva rikkaana ja ajallisesti moninaisena. Kaavaa päivitetään vastaamaan jo rakennettua ja samalla edistetään alueen täydennysrakentamisen mahdollisuuksia osoittamalla kortteliin uuden rakentamisen paikat. Samalla otetaan kantaa alueen rakennussuojelukysymyksiin, jotka ovat nousseet Sastamalan rakennetun kulttuuriympäristön täydennysinventoinnissa (Sweco Oy, 2022). Alueelta tunnistettiin rakennus- ja kulttuuriympäristöarvoja, jotka on huomioitu kaavaluonnoksessa.

Kaavamuutoksen 11.2.2026 päivättyä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa esitetään uudestaan nähtäville asetettavaksi selkeämmän käsittelyn ja osallisten kuulemisen vuoksi.

Valmistelija Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta merkitsee tiedoksi 11.2.2026 päivätyn Sillankorvankadun asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja antaa nähtäville asettamisen sekä tiedottamisen yhdyskuntasuunnittelun tehtäväksi, jotta osallisilla on mahdollista esittää asiasta mielipiteensä AKL § 62 ja MRA § 30 mukaisesti. Lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään tiedoksi ja mahdollista lausuntoa varten tarvittaville viranomaisille ja muille toimijoille osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman, puh 040 506 2520, sähköposti: etunimi.sukunimi@sastamala.fi

YMPLTK 21.04.2026 § 30

OAS oli kaava-alueen uudelleen rajaamisen jälkeen nähtävillä 18.2. – 27.3.2026 ja nähtävilläolon aikana kommentit saatiin Fingridiltä, Pirkanmaan maakuntaliitolta, Caruna Oy:lta ja Pirkanmaan maakuntamuseolta. Tämän lisäksi kaavaluonnoksessa ja vastineraportissa huomioidaan myös jo 2022 saatu vastine Pirkanmaan maakuntamuseolta.

Fingrid toteaa, että sillä ei ole alueella toimintaa ja Caruna toteaa, että sillä ei ole tässä vaiheessa asiasta lausuttavaa. Pirkanmaan maakuntaliitto toteaa, että se ei vielä tässä vaiheessa anna virallista lausuntoa kaavasta ja pyytää teknisluonteisena täydenneksenä

Ympäristölautakunta	§ 15	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 30	21.04.2026
Ympäristölautakunta	§ 105	10.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

lisäämään Pirkanmaan liiton osallistumis- ja arviointisuunnitelman osallisten luetteloon. OAS:n lista päivitettiin.

Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että kaavan tavoitteet vaikuttavat lähtökohtaisesti mahdollisilta, kunhan huolehditaan rakennetun kulttuuriympäristön arvojen säilyttämisestä ja selvityksissä esiin nostetut arvot tulee huomioida kaavaratkaisussa. Rakennettuun kulttuuriympäristöön ja kaupunkikuvaan kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida huolellisesti. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa. Kaavaluonnos pyydetään toimittamaan maakuntamuseolle lausuntoa varten.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman uudelleen nähtävilläolon aikana järjestettiin 18.3.2026 kuulemistilaisuus alueen maanomistajille, jossa keskusteltiin kaavan tarkoituksesta ja esiteltiin alustavaa kaavaluonnosta. Kuulemistilaisuudessa keskusteltiin mm. rakennusten sijoittelusta, rakennusoikeudesta, vaihtoehtoisten versioiden laatimisesta ja venepaikoista.

Selvitysten ja valmisteluvaiheen lausuntojen pohjalta tehtiin kaavaluonnoksesta kaksi versiota A ja B. Suunnitelmien erona on pääasiassa tontin 4 ja 5 järjestäminen. Lisäksi versiossa B lisärakentamista osoitetaan myös kiinteistöllä 2.

Kaavakartan korttelialueet merkintöineen ja määräyksineen selviävät tarkemmin kaavakartalta A ja B, jotka ovat pykälän liitteenä.

Asemakaavan muutoksessa muodostuu erillispientaloaluetta, jonka ympäristö säilytetään (AO-8/s), sekä virkistysaluetta (VL). Tontteja esitetään viisi. Rakennusten kerrosluku on yksi. Rakennusten ullakkokerrokseen saa rakentaa kerrosalaan laskettavaa tilaa. Rakennusoikeudet tonteittain ovat 180 kerrosalaneliöstä 230 kerrosalaneliöön. Piharakennusten rakennusoikeus on kiinteistöittäin yhteensä 50 kerrosneliötä. Korttelissa osoitetaan kaksi suojeltavaa kohdetta, joita ei saa purkaa. Sastamalankadun puolelta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää. Virkistysalueen läpi kulkee ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alue, joka yhdistää Sastamalankadun ja Sillankorvankadun. Yleismääräyksiä annetaan rakentamisesta, pihasta, autopaikoista ja hulevesistä.

Kaavoitusratkaisulla mahdollistetaan alueen realistinen toteuttaminen erillispientaloalueena, jolla huomioidaan täydennysrakentamisen mahdollisuudet kulttuuriympäristöä ja alueen ominaisuuksia kunnioittaen. Alueen mitoittamisen perusteena on säilyttää kiinteistöjen toimivuus ja kaavoitusalueelle ominainen väljyys.

Ympäristölautakunta	§ 15	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 30	21.04.2026
Ympäristölautakunta	§ 105	10.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

1.4.2026 päivättyä asemakaavaluonnosta A ja B sekä tähän liittyvää selostusta liitteineen ehdotetaan nyt nähtäville asetettavaksi osallisten kuulemista varten.

Valmistelija Kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää asettaa 1.4.2026 päivätyn Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutosluonnoksen versiot sekä kaavaselostuksen liitteineen nähtäville osallisten kuulemista varten ja lähettää kaavaluonnoksen tiedoksi mahdollista lausuntoa varten viranomaisille sekä muille toimijoille osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman, puh 040 506 2520

YMPLTK 10.11.2026 § 105

Kaavaluonnosvaihtoehdot A ja B olivat nähtävillä osallisten kuulemista varten 22.4. – 29.5.2026, minkä aikana lausunnon jättivät Caruna Oy, Pirkanmaan liitto, Sisä-Suomen elinvoimakeskus, Lupa- ja valvontavirastolta ja Pirkanmaan maakuntamuseolta sekä kaksi alueen osallista. Kaavaluonnoksesta pyydettiin nähtävilläolon jälkeen vielä erillinen lausunto alimmasta perustamiskorkeudesta ja mahdolliseen tulvariskiin varautumisesta elinvoimakeskuksen vesitaloudesta vastaavalta Lounais-Suomen yksiköltä. Lausunnot ja palautteet on koottu liitteenä olevaan vastineraporttiin.

Caruna Oy toteaa nykyisestä sähkönjakeluverkosta ja arvioi sähkönkulutuksen kasvavan. Lausunnossa muistutetaan siitä, että ennen kaivuutöiden aloittamista on selvitettävä kaapeleiden tarkka sijainti Carunalta ja, että siirto- tai muutostarpeita haluava taho vastaa muutoskustannuksista. Lausunnosta ei seuraa muutoksia kaavaan.

Sisä-Suomen elinvoimakeskus toteaa, että se ei ole osallinen tässä kaavassa eikä näin ollen lausu. Tämä päivitetään OAS:n osallisten listalle.

Ympäristölautakunta	§ 15	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 30	21.04.2026
Ympäristölautakunta	§ 105	10.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

Pirkanmaan liitto toteaa, että se pitää luonnosvaihtoehtoa A sopivampana, koska vaihtoehto huomioi paremmin mahdollisen tulvariskin sekä alueen kulttuuri- ja maisema-arvot.

Lupa- ja valvontavirasto pyytää kiinnittämään vaikutustenarvioinnissa huomiota kaavan vaikutuksiin suhteessa Rautaveden länsirannan kirkkojen kulttuurimaisemaan. Kaavaselostuksessa käsittelemään enemmän alueelle laadittua meluselvitystä ja sen vaikutuksia, minkä lisäksi selostukseen tulisi lisätä vielä kohta ilmastovaikutusten arvioinnista. LVV:n lausunnon pohjalta täydennettiin kaavaselostusta edellä mainittujen asioiden osalta.

Pirkanmaan maakuntamuseo pitää luonnosvaihtoehtoa A parempana ja toteaa, että kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä on suurimmaksi osaksi huomioitu erinomaisesti rakennetun ympäristön arvojen säilyminen. Museo esittää vielä, että jatkokehittämisessä tutkitaan suojelumerkinnän osoittamista Sastamalankatu 17-tontilla säilyneelle, vuonna 1936 rakennetulle, piharakennukselle. Maakuntamuseon lausunnon mukaisesti esitetään piharakennus kaavamerkinnällä suojelluksi, sillä pihapiiri kokonaisuutenaan edustaa hyvin Vammaskosken pohjoispuolelle rautatien rakentamisen jälkeen syntynyttä rakennuskantaa ja on osa Sastamalankadun varren 1900-luvun alun arvokasta rakentamiskokonaisuutta.

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen vesitalousosasto toteaa, että kaavakartan lukema alimmasta suositeltavasta rakentamiskorkeudesta on ilmoitettu ajantasaisesti. Elinvoimakeskuksen pyynnöstä kaavaselostukseen täsmennettiin, että alimmalla rakentamiskorkeudella tarkoitetaan tasoa, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessa vaurioituvia rakenteita.

Mielipiteessä 1 toivotaan rakennusoikeuden nostamista, tontin rakennusalan kasvattamista, tonttien välisen kuusiaidan säilyttämistä ja venepaikkaa. Mielipiteessä 2 toivottiin jo rakennetulle kiinteistölle rakennusoikeuden osoittamista toisen talviasuttavan asuinrakennuksen rakentamiseen. Korttelin mitoitusperiaatteita ja rakennusaloja on tarkastettu. Täydennysrakentamisen järjestäminen alueella osoittautuu hieman haasteelliseksi jo rakennetun ja vinojen tontinrajojen vuoksi, joihin kuitenkin esitetään valmistellussa kaavaehdotuksessa ratkaisuja.

Lausuntojen pohjalta ja kaavoituksessa tehdyn arvion perusteella valittiin eteenpäin työstettäväksi kaavaluonnos A. Kaavakartalle täydennettiin:

Ympäristölautakunta	§ 15	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 30	21.04.2026
Ympäristölautakunta	§ 105	10.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

- rakentamisen ja pihan yleismääräyksiä sekä alimmasta perustamiskorkeudesta
- tarkennettiin korttelin mitoitusperiaatteita ja rakennusoikeutta yhdenvertaisen lopputuloksen saavuttamiseksi
- suoristettiin kiinteistörajoja
- esitetään Sastamalankatu 17 ja 13 pihavarastoille rakennussuojelumerkintää
- korostettiin korttelin pitämistä vihreänä ja istutettuna

Kaavaselostukseen täydennettiin:

- edellä mainituista muutoksista kaavakarttaan
- kaavan vaikutusten arviointia ympäröiviin arvoalueisiin ja etenkin maakunnallisesti arvokkaaseen Rautaveden länsirannan kirkkojen kulttuurimaisemaan, joka otetaan huomioon sekä kaavakartalla, että nyt myös tarkennetussa vaikutusten arvioinnissa
- meluselvityksestä ja vaikutusten arviointia melutasoista
- Selostukseen lisättiin erillinen kohta ilmastovaikutusten arvioinnista, jossa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeuttamisen tarpeet.

Kaavaehdotuksessa tarkennettiin korttelin mitoitusperiaatteita yhdenvertaisen lopputuloksen saavuttamiseksi. Tämän vuoksi osan kiinteistöistä rakennusoikeus nousi. Jotta kasvanut rakennusoikeus saatiin sovitettua luontevasti kortteliin, nostettiin ehdotusvaiheessa korttelin suurinta sallittua kerroskorkeutta puolestatoista kerroksesta kahteen. Samalla suoristettiin korttelin tonttien kiinteistörajoja. Korkeammalla rakentamisella ja tonttien suoristamisella pystytään järjestämään kiinteistöjen rakentamista ja toiminnallisuutta paremmin. Kun rakentamisen määrä ei maanvastaisesti kasva, saadaan korttelissa säilytettyä kyseiselle kulttuuriympäristölle historiallisesti tunnusomaista rakenteellista väljyyttä. Kaksikerroksista rakentamista ohjataan määräyksellä alueelle sopivasta räystäskorkeudesta.

9.10.2026 päivättyä kaavaehdotusta liitteineen esitetään osallisten kuulemista varten nähtäville asetettavaksi.

Valmistelija Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle 9.10.2026 päivätyn Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutoksen asettamista julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi

Ympäristölautakunta	§ 15	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 30	21.04.2026
Ympäristölautakunta	§ 105	10.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

osallisten kuulemista varten. Kaavaehdotus lähetetään tiedoksi ja mahdollisia lausuntoja varten viranomaisille ja muille toimijoille osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman, puh 040 506 2520

KHALL 23.11.2026
80/10.02.05/2026

Toimivallan peruste Alueidenkäyttölaki 65 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 27 §, hallintosääntö 25 § 3 mom 8 kohta

Valmistelija maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää asettaa 9.10.2026 päivätyn Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutoksen julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi osallisten kuulemista varten. Kaavaehdotus lähetetään tiedoksi ja mahdollisia lausuntoja varten viranomaisille ja muille toimijoille osallistumis- ja arviointi-suunnitelman mukaisesti.

Päätös

Lisätietoja kaavoitusarkkitehti Jasmin Broman, puh. 040 506 2520

Oheismateriaali

A_105 Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutos E
A_105 Sillankorvankadun pohjoisosan asemakaavan muutos Selostus E
LIITE 1 OAS E
LIITE 2 Sastamalan rakennetun kulttuuriympäristön täydennysinventointi SWECO 2022
LIITE 3 Sastamalankadun arkeologinen inventointi 2022
LIITE 4 A105 Vastineraportti E
LIITE 5 Luonnosvaiheen havainnekuvat A ja B
Liite 6 Asemakaavan seurantalomake

Henkilöstöjaosto	§ 80	17.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

231
Varhaiskasvatuksen vakinaisten toimien perustaminen ja täyttöluvat

HEJA 17.11.2026 § 80

Sivistysjohtaja Pekka Kares ja varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen esittävät varhaiskasvatuksen kahden opettajan, kahden sosionomin ja kahden lastenhoitajan toimen perustamista ja täyttölupaa seuraavasti:

1. varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen sosionomin ja lastenhoitajan toimet 1.2.2027 alkaen ja

2. varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen sosionomin ja lastenhoitajan toimet 1.8.2027 alkaen.

Uotsolan päiväkodin laajennusremontti on käynnistynyt ja valmistuessaan Uotsolan päiväkoti muuttuu 4-ryhmäiseksi päiväkodiksi. Tämä lisää pysyvyyttä Sastamalan pohjoisen alueen varhaiskasvatustilanteeseen.

Tällä hetkellä yksikössä toimii 3 ryhmää, joista yhden ryhmän työntekijöillä on määräaikaiset täyttöluvat 31.7.2027 asti. Remontin on arvioitu valmistuvan 1.2.2027 mennessä. Uotsolan päiväkodin laajentumisen myötä Häijään päiväkodin väliaikaisen ryhmän toiminta (yhdessä kahden määräaikaisen täyttöluvan) päättyy 31.7.2027 mennessä.

Haetuilla täyttöluvilla varhaiskasvatuksen järjestäminen Uotsolan päiväkodin 4-ryhmäisessä yksikössä mahdollistuu varhaiskasvatuslain 540/2018 vaatiman henkilöstön ja lasten välisten suhdelukujen vaatimalla tavalla.

Kyseisillä täyttöluvilla vähennetään samalla myös tämän hetken varhaiskasvatuksen määräaikaisten työntekijöiden määrää.

Toimivallan peruste — Hallintosääntö 48 §

Valmistelija — Varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen ja henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja Katja Arve-Salonen

Esittelijä — Henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja

Päätösehdotus

Henkilöstöjaosto päättää 1. esittää kaupunginhallitukselle varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen sosionomin ja lastenhoitajan toimen perustamista 1.2.2027 alkaen ja vastaavien

Henkilöstöjaosto § 80 17.11.2026
Kaupunginhallitus 23.11.2026

toimien perustamista 1.8.2027 alkaen ja 2. myöntää näihin täyttöluvat, mikäli kaupunginhallitus perustaa toimet.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Merkittiin, että sivistysjohtaja Pekka Kares poistui kokoustilasta ennen päätöksentekoa.

Lisätietoja Varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen, p. 040 482 1420

KHALL 23.11.2026
684/01.01.00.02/2026

Toimivallan peruste Hallintosääntö 48 § 1 mom.

Valmistelija varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen, henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja Katja Arve-Salonen

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää perustaa varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen sosionomin ja lastenhoitajan toimet 1.2.2027 alkaen sekä vastaavat toimet 1.8.2027 alkaen.

Päätös

Lisätietoja varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen, puh. 040 482 1420

Kaupunginhallitus	§ 206	02.11.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 61	09.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

232
Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiden päivittäminen

KHALL 02.11.2026 § 206

Kuntalain (410/2015) mukaan kaupunginvaltuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista sekä takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Varainhankinnan, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan ensisijaisena tehtävänä on tukea Sastamalan kaupungin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on turvata kaupungin maksuvalmius kaikissa markkinatilanteissa.

Varainhankintaa, varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevat vastuut ja päätösvalta on määritelty hallintosäännössä.

Omistajuuteen liittyvät periaatteet on määritelty omistajaohjauksen periaatteissa, joiden päivitystä kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 19.10.2026 ja esittää valtuustolle 9.11.2026 päivitettyjen periaatteiden hyväksymistä.

Kaupunginvaltuusto on edellisen kerran 30.9.2024 § 39 hyväksynyt rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet.

Liitteenä on rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet puhtaaksi kirjoitettuna.

Toimivallan peruste — Kuntalaki 14 § 6 kohta, hallintosääntö 80 §

Valmistelija — talousjohtaja Markus Jaakkola, hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä — Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiden hyväksymistä liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti. Perusteet tulevat voimaan 1.1.2027 lukien.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja — talousjohtaja Markus Jaakkola, puh. 0400 788 820

Kaupunginhallitus	§ 206	02.11.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 61	09.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

KVALT 09.11.2026 § 61

Toimivallan peruste Kuntalaki 14 § 6 kohta, hallintosääntö 80 §

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiden hyväksymistä liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti. Perusteet tulevat voimaan 1.1.2027 lukien.

Päätös

Keskustelun kuluessa valtuutettu Päivi Pelttari ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Valtuutettu Eveliina Asikainen ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pertti Hakanen kannattivat Pelttarin ehdotusta. Päätettyään keskustelun puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Pelttarin asian palautusehdotus hyväksyä yksimielisesti. Tämän valtuusto yksimielisesti hyväksyi. Asia palautettiin kaupunginhallituksen uudelleen valmisteltavaksi.

KHALL 23.11.2026
607/00.01.01.01/2026

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteita on päivitetty kaupunginvaltuuston käsittelyn jälkeen. Perusteet ovat liitteenä.

Ohjeeseen on lisätty kappale 3.1. (Yleistä sijoitustoiminnasta), jossa on selvennetty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja talousjohtajan toimivaltuuksia ja vastuita kuntalain, Kuntaliiton ohjeistuksen sekä kaupungin hallintosäännön mukaisesti.

Toimivallan peruste Kuntalaki 14 § 6 kohta, hallintosääntö 80 §

Valmistelija talousjohtaja Markus Jaakkola, hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy päivitetyt rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti. Perusteet tulevat voimaan 1.1.2027 lukien.

Päätös

Kaupunginhallitus	§ 206	02.11.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 61	09.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

Lisätietoja talousjohtaja Markus Jaakkola, puh. 0400 788 820

Liitteet

Liite 1 Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet KH 23.11.2026

233
Takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöjen lainalle

KHALL 23.11.2026
707/02.05.07/2026

Tausta

Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöt on kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä. Sastamalan kaupungin omistamat sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen kiinteistöt siirrettiin yhtiöön vuoden 2026 alusta alkaen. Yhtiöittämisen myötä yhtiön kiinteistömassa ja liiketoiminta moninkertaistuivat aiempaan nähden. Yhtiön omistamat tilat on pääosin vuokrattu Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy:n käyttöön.

Yhtiön vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan yhtiöllä oli lainaa noin 4,7 milj. euroa ja yhtiön oma pääoma oli noin 1,7 milj. euroa. Vuoden 2025 tilikauden tulos oli noin 0,3 milj. euroa positiivinen. Edellisten tilikausien ylijäämää yhtiöllä oli taseessaan yli 1,6 milj. euroa (sis. vuoden 2025 tilikauden ylijäämän). Sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittämisen myötä yhtiön oma pääoma ja liikevaihto kasvoivat selvästi. Yhtiön oma pääoma oli 6/2026 noin 10,6 milj. euroa ja lainamäärä noin 7,5 milj. euroa (sis. laina kaupungille, noin 3 milj. euroa). 1–6/2026 yhtiön tulos oli noin 0,6 milj. euroa positiivinen ja koko vuoden tuloksen arvioidaan olevan selvästi positiivinen. Vuoden 2027 tilikauden voitoksi yhtiö arvioi noin 0,7 milj. euroa.

Yhtiön on laatinut Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa esisopimuksen pelastus- ja ensihoitoaseman rakentamisesta Sastamalan keskustaan. Vuokranantaja eli Koy Sastamalan Palvelukiinteistöt rakennuttaa Sastamalan kaupungin osoitteessa Harjukatu 8 (38200 Sastamala) sijaitsevalle kiinteistölle 790–5–3–8 pelastus- ja ensihoitopalvelujen tuottamiseen käytettäviä tiloja sisältävän pelastusasemarakennuksen. Rakennusta koskeva rakennushanke käsittää uudisrakennuksen ja piharakennusten kokonaisuuden rakentamisen kiinteistölle.

Investoinnin kustannusarvio on 7,6 milj. euroa. Pelastusasema vuokrataan Pirkanmaan hyvinvointialueelle kahdenkymmenen (20) vuoden määräaikaisella vuokrasopimuksella. Määräaikaisen vuokrasopimuksen jälkeen vuokrasopimus jatkuisi toistaiseksi voimassa olevana. Pirkanmaan hyvinvointialue maksaa pelastusasemasta yhtiölle kuukausivuokraa. Vuokra jakautuu vuokrakohteen investointi- ja rahoituskustannuksiin sekä muihin

pääomavuokraan sisältyviin eriin perustuvaan pääomavuokraan sekä vuokrakohteen todellisiin ylläpitokustannuksiin perustuvaan ylläpitovuokraan. Kiinteistön tontinvuokra ja kiinteistövero huomioidaan ylläpitovuokrassa.

Pelastusasema rakennetaan Sastamalan kaupungin omistamalle tontille, jonka kaupunki on vuokrannut viidenkymmenen (50) vuoden vuokrasopimuksella Koy Sastamalan Palvelukiinteistöille (ympltk 8.9.2026 § 84). Maanvuokratuoton lisäksi Sastamalan kaupunki saisi rakennuksesta kiinteistöverotuottoa sekä vuosittaista takausprovisiota.

Sastamalan pelastus- ja ensihoitoasemahankkeen tarkoituksena on korvata nykyiset toimitilat nykyaikaisemmilla ja tarkoituksenmukaisemmilla toimitiloilla. Tiloissa tulee toimimaan ympärivuorokautisen valmiuden pelastusyksiköitä, virka-ajalla toimivia henkilöitä, sekä sivutoiminen palokunta (vrt. sopimuspalokunta). Lisäksi rakennuksessa varaudutaan ensihoidon tilantarpeisiin.

Varsinainen vuokrasopimus laaditaan ennen rakentamisen aloittamista. Hankintaa valmistellaan siten, että rakentaminen voidaan aloittaa keväällä 2027. Vuokrasopimus täsmennetään lopullisilla kustannuksilla, kun rakennushanke on valmis.

Koy Sastamalan Palvelukiinteistöt hakee Sastamalan kaupungilta 100 prosentin omavelkaista takausta rahoituslaitokselta nostettavalle enintään 7,6 milj. euron lainalle enintään 20 vuoden laina-ajalla. Yhtiön tulee pyytää lainatarjoukset isoimmilta pankeilta sekä Kuntarahoitukselta. Yhtiö pyytää kaupungin omavelkaisen takauksen koko lainasummalle. Esimerkiksi Kuntarahoituksen lainatarjouksen ehtona on kaupungin 100 prosenttinen omavelkainen takaus lainalle.

Takauspäätös kattaa täysimääräisenä lainojen koko elinkaaren ja koskee myös mahdollisia liitännäiskustannuksia. Takausvastuu on voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin. Takauksen tulee kattaa muun muassa lainan pääoma, korko sekä lainan liitännäiskulut. Takauksen päättymispäivän tulee olla vähintään vuoden myöhäisempi kuin lainan viimeisen takaisinmaksupäivän ja oltava voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että pyydettävä lainatarjous on voimassa x vuotta ja takaus voimassa vähintään x+1 vuotta.

Sastamalan kaupungin konserni- ja elinvoimajaosto on antanut 15.6.2026 (§ 46) ennakkokäsityksensä hankkeesta ja hyväksynyt uuden ensihoito- ja pelastusaseman rakentamisen Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöjen toimesta. Jaoston päätöksen

mukaan investoinnin toteuttaminen edellyttää lainarahoitusta yhtiölle ja kaupunginvaltuuston takauspäätöstä lainalle. Jaosto totesi niin ikään, että näiden osalta asia valmistellaan ja käsitellään myöhemmin erikseen.

Takauksen myöntämisen edellytykset sekä takausprovisio

Kuntalain 129 § määrää lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antamisesta. Kunnan on mahdollisuus antaa takaus yhtiön velasta, mikäli yhtiö kuuluu kuntakonserniin. Kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kuntalain 14 § määrää valtuuston tehtäväksi takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta. Lisäksi kuntalain 129 §:n mukaan kunnan on otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Kaikissa takauksen myöntämisen tilanteissa kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtiontukisäännökset. Erityisen tärkeää on huomata, että valtiontukisäännökset on otettava huomioon myös niissä tilanteissa, missä takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonserniin kuuluvan yhteisön tai kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jottei kilpailuolosuhteita vääristetä.

Komissio on pyrkinyt selventämään valtiontukisäännöksien soveltamista antamalla niistä erilaisia tiedonantoja. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen 87 ja 88 artiklan (sittemmin SEUT 107 ja 108 artiklan) soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C 155/02).

Tiedonannon 3.2. kohdan mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika)
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

EU-tiedonannossa on myös todettu, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Sastamalan kaupungin konserniohjeen mukaan kaupunki voi tapauskohtaisesti valtuuston erillisellä päätöksellä sijoittaa varojaan konsernin päämääriä tukeviin tehtäviin ja antaa takauksen tai muun vakuuden tytäryhteisölle tällaisiin kohteisiin. Tytäryhteisöjen vieraan pääoman korkomenojen minimoimiseksi voidaan kaupungin omavelkaisen takauksen myöntämistä harkita, mikäli se nähdään EU:n valtiontukisäätelyn, kuntalain, kaupungin kokonaisriskin tai omistajapoliittisten linjausten lähtökohdista mahdolliseksi ja perustelluksi.

Kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiden mukaan kaupunki edellyttää myöntämälleen lainalle reaalisen vastavakuuden ja asettaa lainalle normaalin rahalaitosluototuksen mukaiset markkinaehtoiset lainaehdot. Ohjeellinen vastavakuuden määrä on 1,0–1,3 * lainan tai vakuuden pääomasta ja ohjeellinen vuosittaisen takausprovision määrä on kohteesta riippuen 0,3–0,5 %. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteita ollaan päivittämässä loppuvuoden 2026 aikana ja päivitetyissä ohjeissa takausprovision ylärajaa ollaan nostamassa 1,5 %:iin. Takausten vastavakuudet ja takausprovisio määritellään takauspäätöksen yhteydessä. Sastamalan pelastus- ja ensihoitoaseman takausprovisiona käytetään 0,5 %:a, sillä kohteesta solmitaan pitkä kahdenkymmenen (20) vuoden vuokrasopimus Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa, mikä vähentää takauksen myöntämiseen liittyvää taloudellista riskiä.

Kaupungin taloudellinen tilanne

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan 2 436 euroa/asukas, mikä on selvästi alle Manner-Suomen kuntien keskiarvon (noin 3 600 euroa/asukas). Kaupungin konsernivelka oli vuoden 2025 lopussa 2 847 euroa/asukas, mikä alittaa niin ikään selvästi Suomen kuntien keskiarvon (noin 7 600 euroa/asukas). Lisättäessä konsernin ulkopuoliset takausvastuut kaupungin konsernivelan määrään, arvioidaan asukaskohtaisen konsernivelan ja takausvastuiden yhteismäärän olevan noin 4 000 euroa/asukas vuoden 2027 lopussa (luku sisältää uima- ja liikuntahallin sekä pelastus- ja ensihoitoaseman investointeihin otettavat lainat). Kaupungilla on myös taseessaan ylijäämää noin 2 000 euroa/asukas (konsernin osalta noin 3 000 euroa/asukas) vuoden 2025 tilinpäätöksessä. Kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudellinen tilanne on siis kokonaisuudessaan hyvin vakaa.

Vastavakuus

Kaupunki edellyttää takaukselle riittävän suuruisen vastavakuuden yhtiöltä. Vastavakuuden ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että se kattaa kaupungin riskien näkökulmasta riittävän osan. Vastavakuutena toimii 7,6 milj. euron yrityskiinnitys, mikä yhtiön tulee hakea kaupungille Patentti- ja rekisterihallitukselta.

Johtopäätökset

EU:n valtiontukisäännökset täytyy ottaa huomioon tilanteissa, joissa takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonsernin kuuluvan yhtiön velasta, jotta kilpailuolosuhteita ei vääristetä. Lähtökohtaisesti valtiontuet ovat kiellettyjä. Tukia voi myöntää, jos tuelle on hyväksyttävä peruste. Lisäksi tuki täytyy myöntää tietyn menettelyn mukaisesti. Kaupungilla on näyttötaakka siitä, että takaukseen ei sisälly kiellettyä valtiontukea.

Kiellettyä valtiontukea ei muodostu seuraavilla perusteilla:

- Lainansaaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa.
- Takauksen laajuus on selvillä (rajattu enimmäismäärään ja aikaan).
- Takauksesta peritään vuosittaista takausprovisiota.
- Myönnettävä takaus ei vaaranna Sastamalan kaupungin kykyä vastata lakisääteisistä tehtävistä eikä takauksen myöntämiseen sisälly merkittävää taloudellista riskiä huomioiden takauksen määrä suhteutettuna kaupungin ja kaupunkikonsernin kokoon.
- Takausta vastaan kaupunki saa lisäksi vastavakuuden, jolla pienennetään takauksen muodostamaa riskiä.

Edellä mainittujen perusteiden pohjalta voidaan todeta, että kaupungin myöntämä takaus on markkinaehtoinen ja ettei takaus sisällä kiellettyä valtiontukea.

Oheismateriaalina on Pirkanmaan hyvinvointialueen tekemä hankesuunnitelma.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 80 §, kuntalaki 129 §, rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (kohta 2.3.), konserniohje (kohta 10.3.)

Valmistelija talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto:

1. toteaa Koy Sastamalan Palvelukiinteistöjen lainalle myönnettävän omavelkaisen 100 %:n takauksen täyttävän kuntalain, EU:n valtiontukisäännösten ja kuntien takauskeskuksessa annetun lain mukaiset edellytykset eikä takaukseen sisälly kiellettyä valtiontukea,
2. myöntää Sastamalan kaupungin omavelkaisen ja enintään 100 %:n suuruisen takauksen Koy Sastamalan Palvelukiinteistöjen rahoituslaitokselta nostettavalle enintään 7,6 milj. euron

pääoman suuruiselle ja enintään 20 vuoden pituiselle lainalle (takauksen voimassaoloaika laina-aika + 1 vuosi),
3. toteaa takauksen kattavan lainan koko elinkaaren sisältäen lainan pääoman, korot, viivästyskorot, mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut sekä muut lainan liitännäiskulut,
4. hyväksyy takauksen vastavakuudeksi 7,6 milj. euron yrityskiinnityksen, mikä pantataan kaupungille,
5. päättää, että omavelkaisesta takauksesta peritään vuosittainen 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka maksetaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta 31.12. sekä
6. valtuuttaa talousjohtajan hyväksymään mahdolliset tarkemmat sitoumukset myönnettyihin takauksiin liittyen.

Päätös

Lisätietoja talousjohtaja Markus Jaakkola, puh. 0400 788 820

Oheismateriaali

Hankesuunnitelma Sastamalan pelastus- ja ensihoitoasema

Kaupunginhallitus § 208 02.11.2026
Kaupunginhallitus 23.11.2026

234
Kaupunginhallituksen ja -valtuuston kokousajankohdat vuonna 2027

KHALL 02.11.2026 § 208

Kuntalain mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Valtuusto on kutsuttava koolle myös kaupunginhallituksen tai vähintään neljäsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja.

Hallintosäännön mukaan toimielin (muu kuin valtuusto) päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Toimivallan peruste Kuntalaki 94 §, hallintosääntö 138 §

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginhallituksen kokoukset pidetään vuonna 2027 seuraavasti:

ma 18.1. klo 16.00
ma 8.2. klo 16.00
ma 22.2. klo 14.00
ma 8.3. klo 16.00
ma 22.3. klo 15.00 tilinpäätös
ma 12.4. klo 16.00
ma 26.4. klo 15.00
ma 10.5. klo 16.00
ma 24.5. klo 15.00
ma 7.6. klo 16.00
ma 28.6. klo 16.00
ma 23.8. klo 16.00
ma 6.9. klo 16.00
ma 20.9. klo 15.00
ma 4.10. klo 16.00

ma 18.10. klo 16.00
ma 1.11. klo 15.00 veroprosentit
ma 15.11. klo 12.00 talousarvio
ma 29.11. klo 16.00
ma 20.12. klo 16.00

sekä tarvittaessa muulloinkin. Tarvittaessa kokouksen aloitusaikaa voidaan siirtää.

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuuston kokoukset pidetään vuonna 2027 seuraavasti:

ma 1.3. klo 18.00
ma 19.4. klo 18.00
ma 14.6. klo 18.00 tilinpäätös
ma 27.9. klo 18.00
ma 8.11. klo 18.00 veroprosentit
ma 13.12. klo 15.00 talousarvio

sekä tarvittaessa muulloinkin.
Lisäksi valtuustoseminaareja pidetään erikseen sovittuina ajankohtina.

Päätös

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pertti Hakanen ehdotti jäsen Kaajan kannattamana asian palauttamista valmisteluun. Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi ja päätti palauttaa asian valmisteltavaksi.

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

KHALL 23.11.2026
602/00.00.01.06/2026

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston vuoden 2027 kokousajankohtia on tarkistettu edellisen kokouksen jälkeen.

Toimivallan peruste Kuntalaki 94 §, hallintosääntö 138 §

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus § 208 02.11.2026
Kaupunginhallitus 23.11.2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginhallituksen kokoukset pidetään vuonna 2027 seuraavasti:

ma 11.1. klo 16.00
ma 25.1. klo 15.00
ma 8.2. klo 16.00
ma 22.2. klo 15.00
ma 15.3. klo 16.00
ti 30.3. klo 16.00 tilinpäätös
ma 12.4. klo 16.00
ma 3.5. klo 16.00
ma 17.5. klo 16.00
ma 7.6. klo 16.00
ma 28.6. klo 16.00
ma 16.8. klo 16.00
ma 30.8. klo 16.00
ma 13.9. klo 16.00
ma 11.10. klo 16.00
ma 25.10. klo 16.00 veroprosentit
ma 15.11. klo 12.00 talousarvio
ma 29.11. klo 16.00
ma 20.12. klo 16.00
sekä todennäköisesti tarvittaessa muulloinkin. Tarvittaessa kokouksen aloitusaikaa voidaan siirtää.

Kokousajankohdat kesäkuusta eteenpäin ovat alustavia, koska kaupunginhallituksen toimikausi vaihtuu. Uusi kaupunginhallitus vahvistaa loppuvuoden kokousajankohdat kesäkuun kokouksessa.

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuuston kokoukset pidetään vuonna 2027 seuraavasti:

ma 8.3. klo 18.00
ma 10.5. klo 18.00
ma 14.6. klo 18.00 tilinpäätös
ma 27.9. klo 18.00
ma 8.11. klo 18.00 veroprosentit
ma 13.12. klo 15.00 talousarvio

Kaupunginhallitus § 208 02.11.2026
Kaupunginhallitus 23.11.2026

sekä tarvittaessa muulloinkin.

Lisäksi valtuustoseminaareja pidetään erikseen sovittuina ajankohtina.

Päätös

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

235
Vastaus valtuustoaloitteeseen Kouluruoan täytyy maistua – vain syöty ruoka antaa energiaa

KVALT 10.11.2025 § 75

Varavaltuutettu Esa Pajala jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite: Kouluruoan täytyy maistua – vain syöty ruoka antaa energiaa

Kouluruokailu on keskeinen osa lasten ja nuorten hyvinvointia ja oppimista. Suomessa maksuton kouluruoka on merkittävä tasa-arvotekijä, mutta sen vaikutus toteutuu vain, jos ruoka myös syödään.

Ylen uutinen (28.10.2025) käsittelee THL:n kouluterveyskyselyn tuloksia ja kouluruokailun suosion pudotusta. Vain 56 % yläkoululaisista (8.- 9. luokkalaisista) syö koululounaan päivittäin. Sastamalassa prosentti on 58%. Jos ruokaa ei syödä, sen ravitsemuksellinen ja kasvatuksellinen merkitys menetetään. Kouluruoka usein myös korvataan epäterveellisemmillä vaihtoehdoilla, kuten energiajuomilla.

Samaa aihetta käsiteltiin Tyrvään Sanomissa 15.10.2025, jossa haastateltiin myös Sylvään koulun oppilaita ja keittiön edustajaa. Suora lainaus jutusta: ”Kouluruuan kulutus riippuu Sylväällä paljon siitä, mitä ruokaa on”. Nuoret siis ruokailevat, kun on tarjolla heille maistuvaa ruokaa.

Kouluruokailun kehittäminen vaatii yhteistyötä – ei vain nuorten, koulujen ja ruokapalveluiden kesken, vaan myös meillä vanhemmilla on vastuuta. Kotona luodaan asenteet, jotka vaikuttavat lasten suhtautumiseen kouluruokaan.

Myös meillä päättäjillä on vastuumme. Ilmasto- ja ympäristötavoitteet ovat tärkeä osa kouluruokailun kehittämistä, mutta niitä tulee edistää käytännönläheisesti – ei asettamalla rajoituksia ja näin kaventaa vaihtoehtoja. Ruokailun ensisijainen tavoite on tarjota tuoretta, ravitsevaa ja maistuvaa ruokaa, jota nuoret todella syövät kotimaisuutta ja paikallisuutta unohtamatta. Olipa kyse lihasta, kalasta tai kasviksista, vain syöty ruoka antaa energiaa, tukee oppimista ja edistää hyvinvointia. Nuoret kyllä kertovat, mikä heille maistuu ja linjastolta nähdään, mikä todella menee kaupaksi.

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

Tällä valtuustoaloitteella esitetään, että Sastamalan kaupunki vahvistaa toiminnoissaan seuraavat periaatteet ruokailuja suunniteltaessa ja toteutettaessa:

1. Ruokailun suunnittelussa ja toteutuksessa korostetaan monipuolisuutta, tuoreutta, maistuvuutta ja ennen kaikkea sitä, että tarjotaan ruokaa, joka tulee syödyksi. Kotimaisuutta ja paikallisuutta unohtamatta.
2. Ilmasto- ja ympäristötavoitteet huomioidaan käytännönläheisesti, ei aseteta rajoituksia eikä vähennystavoitteita millekään elintarvikkeelle. Hävikin vähentäminen on keskeisiä keinoja kestävyyden edistämisessä.
3. Ruokailua kehitetään yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Tätä tehdäänkin jo, vahvistetaan sitä lisää.

Syömätön ruoka ja nälkäinen nuori on huonoin vaihtoehto. Ei rajata vaihtoehtoja.

Sastamalassa 10.11.2025
Esa Pajala

Muut allekirjoittajat:
Pirjo Raunio
Marjo Anttoora
Sami Pajunoja
Hannu Suomela
Matti Paavilainen
Matti Väissi
Sari Hassi
Seppo Aarinen
Leena Mattila
Aleksi Sandroos
Salme Kuukka
Marika Helenius
Sini Hukkanen
Lauri Tapio
Pentti Jarkko
Mirva Iso-Kukkula
Antti-Matti Mattila
Markku Pärssinen
Suvi Sianoja
Jari Kortelahti
Kari Kaaja
Mikko Rauva
Pauli Pietilä
Erkki Välimäki

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

Päivi Pelttari
Arto Satonen
Kaisa Ylimäki
Jari Kaihlamäki
Timo Haapanen
Vesa Kervinen
Leena Saarela”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää varavaltuutettu Esa Pajalan jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

SIVLTK 04.02.2026 § 8

Varavaltuutettu Esa Pajala on 10.11.2025 jättänyt valtuustoaloitteen ”Kouluruoan täytyy maistua - vain syöty ruoka antaa energiaa”.

Edelleen Servi Oy:lle osoitettuun lausuntopyyntöön Servi Oy:n toimitusjohtaja Raine Nuolikoski on vastannut 14.11.2025 seuraavaa:

”Valtuustoaloitteessa esitetään kouluruoan suunnittelun ja toteutuksen pääperiaatteiksi monipuolisuutta, tuoreutta, maistuvuutta ja ennen kaikkea sitä, että tarjotaan ruokaa, joka tulee syödyksi. Lisäksi toivotaan kotimaisuuden ja paikallisuuden huomioimista, ilmasto- ja ympäristötavoitteiden huomioimista käytännönläheisesti ilman elintarvikekohtaisia rajoituksia sekä oppilaiden ja huoltajien osallistamista ruokailun kehittämiseen.

Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy (Servi) vastaa seuraavaa: Servin ja Sastamalan kaupungin Sivistyspalveluiden välillä on sovittu, että Servin tuottamissa ruokapalveluissa noudatetaan ravitsemussuosituksia. Ne ovat keskeisin määrittävä tekijä, jonka pohjalta ruokalistoja ja reseptiikkaa suunnitellaan ja toteutetaan. Lisäksi muita tärkeitä ohjaavia tekijöitä ovat asiakaskokemus, kustannukset, tuotannon resurssit, elintarvikkeiden saatavuus sekä vastuullisuus- ja ympäristönäkökulmat.

Monet aloitteessa esiin nostetuista periaatteista ohjaavat Servin toimintaa jo nyt. Kouluruokailussa tarjotaan monipuolista ruokaa sekä erilaisten ruoka-aineiden käytön että ravintoaineiden saannin näkökulmasta. Ruoka on pääosin ruokapalveluiden tuoreista raaka-aineista itse valmistamaa, mutta käytännön syistä lähinnä kappaleruoissa hyödynnetään myös valmistuotteita. Servin

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

käyttämien elintarvikkeiden kotimaisuusprosentti on erittäin korkea. Esimerkiksi tammi-elokuussa 2025 käytetyt liha- ja lihatuotteet sekä maito olivat 100% kotimaisia. Kaikkien elintarvikkeiden kotimaisuusaste oli noin 76 %.

Ruoan maistuvuus on tärkeä asia ja oppilaiden näkemyksiä kartoitetaan osana Servin asiakastyytyväisyystutkimusta. Vuonna 2024 koulujen asiakastyytyväisyystutkimukseen vastanneet antoivat ruoan maulle keskimäärin arvosanan 3,03/5 ja kouluruokailulle kokonaisuutena 3,32/5. Kuten aloitteessa nostetaan esiin, kouluruokailuun osallistuminen on valtakunnallisesti heikentynyt. Servi mittaa asiakastyytyväisyystutkimuksessaan aterian eri osien syömistä sekä syitä ruokailun väliin jättämiselle. Vastanneista keskimäärin 66 % söi päivittäin lämmintä pääruokaa, 45 % salaattia tai raastetta, 20 % näkkileipää tai muuta leipää ja 40 % joi päivittäin maitoa tai piimää. Yleisin syy jättää kouluruokailu väliin oli ruoan maku (75 % tähän kysymykseen vastanneista), mutta esiin nousivat myös mm. ruokasalin viihtyisyys (12 %) ja ruokailuun käytettävissä oleva aika (10 %).

Samaan aikaan kun tyytyväisyys tavalliseen arkiruokaan, kuten kouluruokaan, vähenee, suomalaisten syöminen on välipalaistunut ja moderni ruokaympäristö haastaa monen syömistä ja painonhallintaa. Väestötasolla mm. koulutus- ja tulotaso ovat yhteydessä ruokavalioeroihin. Joukkoruokailun yksi tehtävä on vähentää ravitsemukseen liittyviä terveyseroja ja antaa malli arjen hyvästä syömisestä. Tarjoamalla enemmän energiatiheää ja yltiömaistuvaa ruokaa voisimme lyhytnäköisesti lisätä lasten ja nuorten tyytyväisyyttä kouluruokailuun, mutta silloin kouluruokailun ruokakasvatuksellinen näkökulma hämärtyisi.

Pidämme tärkeänä, että koulu ja perheet yhdessä kantavat vastuuta ruokakasvatuksesta. Ruoan tulisi tulla syödyksi, mutta ei hinnalla millä hyvänsä. Tunnistamme tarpeen panostaa vielä lisää ruokapalveluiden reseptiikan ja ruokalistojen kehitykseen, ja samalla olisi hyvä panostaa ruokailutilanteiden ohjaukseen – kouluruokailu on samalla oppimistilanne ja myös syömisen taidot kehittyvät harjoittelemalla.

Ravitsemussuositukset ohjaavat eri ruoka-aineiden käyttöä ruokapalveluissa ja voivat siten rajoittaa tiettyjen ruokien käyttöä. Vuonna 2024 uudistuneet kansalliset ravitsemussuositukset ohjaavat mm. vähentämään prosessoitua lihaa, rajoittamaan punaisen lihan käyttöä, rajoittamaan ympäristösyistä myös siipikarjan käyttöä sekä lisäämään kalan ja palkokasvien käyttöä. Servi huomioi nämä suositukset omassa toiminnassaan. Punaisen

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

lihan ja siipikarjan käyttö on Sastamalan kouluruokailussa jo suositusten mukaista, joten niiden vähentämiselle ei ole tarvetta. Prosessoidun lihan, kuten makkara-, nakki- ja kinkkuruokien, määrää ruokalistoilla tarkistetaan hieman, mutta käyttö on nytkin kohtuullista. Kalaruokia pyritään hieman lisäämään ja palkokasveja tuomaan kouluruokailuun, jotta ne vähitellen tulevat oppilaille tutuiksi. Ruoka-aineiden joustava ja salliva käyttö on siis jatkossakin täysin mahdollista ja suunnitelmissa.

Hävikin määrää seurataan ja sitä pyritään hallitsemaan paremmalla toiminnanohjauksella. Koska kouluruokailu on myös oppimistilanne, hävikistä ei kuitenkaan ole realistista tai tarpeellista päästä kokonaan eroon.

Oppilaita ja huoltajia osallistetaan nytkin kouluruokailun kehittämiseen asiakastyytyväisyysmittausten ja palautekanavien avulla. Lisäksi järjestetään ruokaraateja oppilaille Hopunkallion tuotantokeittiöllä, jolloin on mahdollisuus käydä yhteistä keskustelua kouluruoasta, maistella uusia reseptejä ja vaikuttaa uusien ruokalajien tuomiseen ruokalistoille. Oppilaiden ja huoltajien osallistamista pyritään lisäämään edelleen jatkossa. Kokemuksemme mukaan oppilaatkin toivovat kouluruokailulta mm. monipuolisuutta, maistuvuutta ja terveellisyyttä.”

Sastamalan Perhekeskuksen ohjausryhmän vastaus:

”Sastamalan kaupunki on syksystä 2024 ollut yhtenä pilottikuntana Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiön (ITLA) ja Pirhan yhteisessä yhteisövaikuttavuustyössä. Kouluruokailua koskevat ilmiöt ja kehittämistarpeet on tunnistettu yhteisövaikuttavuustyössä sekä Sastamalan monialaisen elintapaohjauksen työskentelyssä. Nimetty työryhmä valmistelee pitkäjänteistä suunnitelmaa kouluruokailun kehittämisen toimenpiteistä ja niiden seurannasta. Keskeisenä tavoitteena on lisätä lasten, nuorten ja vanhempien osallisuutta kouluruokailun kehittämisessä. Sastamalan Perhekeskuksen ohjausryhmä seuraa ja ohjaa kehitystyön etenemistä. Kehittämissuunnitelmasta laaditaan raportti sivistyslautakunnalle.”

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 28

Valmistelija sivistysjohtaja Pekka Kares, hyvinvointikoordinattori Mervi Saari, Servin toimitusjohtaja Raine Nuolikoski

Esittelijä Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

Sivistyslautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi valmistelutekstistä ilmenevät lausunnot koskien varavaltuutettu Esa Pajalan 10.11.2025 tekemää valtuustoaloitetta "Kouluruoan täytyy maistua – vain syöty ruoka antaa energiaa".

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Jalmari Kulmala teki ehdotuksen, että sivistyslautakunta palauttaa asian valmisteluun. Sivistyslautakunta haluaa lisäselvityksen, millä konkreettisilla toimilla syödyn ruoan määrää voidaan lisätä.

Tehtyä ehdotusta sivistyslautakunta kannatti yksimielisesti.

Sivistyslautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Lisätietoja Sivistysjohtaja Pekka Kares, puh. 040 532 7771

SIVLTK 18.11.2026 § 112

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kouluruokailun suunnittelussa ja toteutuksessa korostetaan monipuolisuutta, tuoreutta, maistuvuutta sekä sitä, että tarjottava ruoka tulee syödyksi. Lisäksi aloitteessa korostetaan kotimaisuuden ja paikallisuuden huomioimista sekä ilmasto- ja ympäristötavoitteiden toteuttamista käytännönläheisesti ilman yksittäisiin raaka-aineisiin kohdistuvia rajoituksia tai vähennystavoitteita.

Aiemmassa vastineessa todettiin, että kouluruoan maistuvuutta pyrittiin parantamaan hyödyntämällä oppilaiden palautetta ja asiakastyytyväisyystietoa sekä kehittämällä reseptejä ja ruokalistoja. Kouluruokailussa suosittiin kotimaisia ja mahdollisuuksien mukaan myös paikallisia elintarvikkeita saatavuus, laatu, kustannukset ja hankintalainsäädäntö huomioiden. Ruokalistasuunnittelussa huomioitiin ravitsemus-, ympäristö- ja vastuullisuusnäkökulmat osana kokonaisarviointia, joka perustui valtakunnallisiin ravitsemussuosituksiin.

Aiempi vastine valtuustoaloitteeseen palautettiin valmisteluun sivistyslautakunnan edellyttäessä tarkempaa selvitystä konkreettisista toimista, joilla voidaan lisätä kouluruoan syödyksi

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

tulemista. Jatkovalmistelussa asiaa on tarkasteltu osana käynnissä olevaa kouluruokailun kehittämistyötä.

Kouluruokailun kehittämistoimet perustuvat valtuustoaloitteen ja sivistyslautakunnan edellyttämän jatkovalmistelun lisäksi kouluterveyskyselyn tuloksiin, lasten ja nuorten kuulemisessa esiin nousseisiin havaintoihin sekä muuhun kehittämistyössä koottuun tietoon. Kehittämisessä hyödynnetään myös Pirkanmaan hyvinvointialueen Perheiden elintapaohjauksen polku (PEP) -hankkeessa tehtävää työtä ja siitä saatavia kokemuksia. Vaikka Sastamala ei ole mukana hankkeessa, hankkeen ja Sastamalan oman kehittämistyön välillä tehdään tiedon ja kokemusten vaihtoa.

Kouluruokailun kehittäminen liittyy myös laajempaan yhteiskunnalliseen ilmiöön: kotien ruokailutottumukset ja ruokailukulttuuri ovat muutoksessa. Siksi kouluruokailua on tärkeää tarkastella osana lasten ja nuorten ruokailun kokonaisuutta sekä kodin ja koulun yhteistä ruokakasvatusta.

Tämän tietopohjan pohjalta sivistyspalvelut käynnistivät yhdessä Sastamalan perhekeskuksen kanssa monialaisen kouluruokailun kehittämistyön. Työn viitekehyksenä hyödynnetään Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiön (ITLA) yhteisövaikuttavuuden työmallia. Kehittämistyötä varten koottiin monialainen ydinryhmä, jossa ovat mukana perusopetus, nuorisotyö, hyvinvointityö ja Servi. Työn etenemistä seuraa Sastamalan perhekeskuksen ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina myös nuorisovaltuusto ja vanhempainyhdistykset, sekä Sastamalan elintapaohjauksen työryhmä. Kehittämistyön edetessä kokonaisuuteen ovat liittyneet mukaan myös varhaiskasvatus ja lukiokoulutus. Pirkanmaan hyvinvointialueen opiskeluhuolto kytketään jatkossa osaksi yhteistä kehittämistyötä erityisesti niiltä osin, joissa kouluruokailun kehittäminen liittyy yhteisölliseen opiskeluhuoltoon.

Kouluruokailun kehittämisen yhteisenä tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten osallistumista kouluruokailuun ja edistää sitä, että tarjottava ruoka maistuu ja tulee syödyksi. Sastamalassa kouluruokailuun osallistumisen kehitys on ollut kouluterveyskyselyn tuloksissa laskeva muuta Pirkanmaata jyrkemmin. Konkreettisena tavoitteena on pysäyttää tämä kehitys siten, että kevään 2027 kouluterveyskyselyn vastauksissa kouluruokailuun osallistuminen ei enää vähene.

Pohjaselvityksen ja sen jälkeen tehdyn kehittämistyön perusteella kouluruokailun kehittämisen keskeisiksi teemoiksi ovat tarkentuneet:

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

- ruoan maistuvuus ja ruokalistan kehittämistarpeiden tunnistaminen
- lasten ja nuorten osallisuus ja vaikuttaminen
- ruokakasvatus, viestintä ja aikuisten yhteinen vastuu
- ruokailuympäristö ja koulupäivän käytännöt

Kehittämistyössä esiin nousseita toimenpidetarpeita teemoihin

Ruoan maistuvuus ja ruokalistan kehittämistarpeiden tunnistaminen

Oppilailta kerätyn palautteen perusteella tunnistettiin ruoan makuun, rakenteeseen ja ruokalistan monipuolisuuteen liittyviä kehittämistarpeita. Palautteissa nousivat esiin muun muassa ruokalistan kierron pituus, salaattien monipuolisuus, ruoan maku, proteiinivaihtoehdot sekä leipä- ja hedelmävalikoima. Työskentelyä jatkettiin lokakuussa oppilaskuntien yhteisryhmässä, jota varten koulut kokosivat kehittämiskohteita sekä itse ruoasta että ruokailun järjestelyistä ja puitteista. Tavoitteena on muodostaa yksittäisiä ruokatoiveita laajempi kokonaiskuva siitä, millaisilla muutoksilla ruoan maistuvuutta ja syödyksi tulemista voidaan edistää.
Esiin nousseet kehittämistarpeet kootaan ja viedään edelleen ruokapalveluiden sekä sivistyspalveluiden johtamisen rakenteisiin. Kaikki muutokset eivät ole toteutettavissa yksittäisen koulun tai kehittämisryhmän päätöksillä. Esimerkiksi ruokalistakierron muuttaminen vaikuttaa laajemmin ruokapalveluiden toimintaan ja järjestelmiin, ja reseptiikan kehittämisessä on huomioitava ravitsemussuositusten asettamat reunaehdot. Ruokalistojen, reseptiikan ja toimintakäytäntöjen kehittäminen edellyttää siksi pitkäjänteistä ja vaiheittain etenevää yhteistä työtä. Samalla kouluruokailua tarkastellaan kokonaisuutena: ruoan maistuvuuden lisäksi syödyksi tulemiseen vaikuttavat muun muassa ruokailuun käytettävissä oleva aika, ruokailutilojen rauhallisuus ja viihtyisyys sekä koulupäivän käytännön järjestelyt.

Lasten ja nuorten osallisuus ja vaikuttaminen

Lapsilla ja nuorilla on jo useita tapoja osallistua ja vaikuttaa kouluruokailuun. Näitä ovat muun muassa Servin oppilastapaamiset, toiveruokapäivä sekä oppilaskuntien kautta tapahtuva vaikuttaminen. Keväällä 2026 lasten ja nuorten näkemyksiä koottiin lisäksi kouluruokailukyselyllä ja lasten ja nuorten foorumissa, jossa kouluruokailua käsiteltiin omana teemanaan. Kouluruokailun kehittämistyössä kerätään yhteen vaikuttamisen nykyiset mahdollisuudet ja arvioidaan yhdessä lasten ja nuorten kanssa, miten niitä voidaan edelleen kehittää.

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

Keskeisenä kehittämiskohteena on vahvistaa palautteen ja käytännön muutosten välistä yhteyttä. Lasten ja nuorten näkemyksiä ja palautetta kerätään jo monin tavoin, mutta jatkossa on tärkeää tehdä näkyväksi, miten saatu tieto käsitellään, mihin toimenpiteisiin se johtaa ja mitä kouluruokailussa on palautteen perusteella muutettu. Samalla lapsille ja nuorille palautetaan tieto siitä, mihin heidän näkemyksensä ovat vaikuttaneet.

Ruokailuympäristö ja koulupäivän käytännöt

Kouluruoan syödyksi tulemiseen vaikuttaa ruoan lisäksi koko ruokailutilanne. Kouluruokailun kehittäminen on nostettu opiskeluhuollon lukuvuoden 2026–2027 yhteiseksi painopisteeksi, ja kouluissa teemaa käsitellään yhdessä oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa. Koulujen tarpeet ja ruokailuun liittyvät kehittämiskohteet ovat erilaisia, minkä vuoksi työtä tehdään koulukohtaisesti tunnistettujen tarpeiden sekä lapsilta ja nuorilta saadun palautteen pohjalta. Kouluissa voidaan kehittää esimerkiksi ruokailutilojen rauhallisuutta ja viihtyisyyttä sekä ruokailuun ja koulupäivään liittyviä käytännön järjestelyjä. Kouluilta kootaan tietoa siitä, miten kouluruokailua on lukuvuoden aikana kehitetty ja millaisia ratkaisuja eri kouluissa on toteutettu. Näin koulukohtaisia kokemuksia voidaan hyödyntää myös yhteisessä kehittämistyössä.

Ruokakasvatus, viestintä ja aikuisten yhteinen vastuu

Kouluruokailu on osa lapsen ja nuoren hyvinvointia ja koulupäivää. Koulun ja päiväkodin henkilöstöllä, ruokapalveluilla, huoltajilla ja muilla lasten ja nuorten kanssa toimivilla aikuisilla on yhteinen vastuu myönteisen ruokapuheen ja ruokailukulttuurin rakentamisesta. Aikuisten tapa puhua kouluruoasta ja suhtautua ruokailuun vaikuttaa osaltaan lasten ja nuorten asenteisiin ja ruokailukokemukseen. Huoltajat ovat tärkeitä kumppaneita kouluruokailun kehittämisessä ja ruokakasvatuksessa. Kodin ja koulun yhteistyöllä voidaan tukea lasten ja nuorten säännöllistä ruokailua ja myönteistä suhtautumista kouluruokaan. Huoltajien on tärkeää saada tietoa kouluruokailusta sekä mahdollisuuksia tuoda esiin lasten ja nuorten kokemuksia ja omia näkemyksiään kehittämisen tueksi.Kehittämistyössä on tunnistettu tarve nykyistä suunnitelmallisemmalle, jatkuvalle ja eri kohderyhmät tavoittavalle viestinnälle. Kouluruokailuun liittyy runsaasti tietoa, mutta myös väärinkäsityksiä ja vakiintuneita käsityksiä, joiden oikaiseminen edellyttää aktiivista ja faktapohjaista viestintää. Viestinnällä halutaan

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

avata ymmärrettävästi esimerkiksi ruokalistasuunnittelua, ravitsemuksellista kokonaisuutta, ruoan valmistusta, ruokahävikkiä sekä kouluruokailuun liittyviä reunaehtoja. Tätä varten on ryhdytty valmistelemaan kouluruokailun yhteistä viestinnän vuosikelloa. Tavoitteena on koota eri toimijoiden viestintää yhteen siten, ettei vastuu jatkuvasta kouluruokaviestinnästä jää yksittäiselle toimijalle. Vuosikellon valmistelussa määritellään ensin, mitä kouluruokailusta halutaan viestiä, kenelle viesti on suunnattu ja missä kanavassa kohderyhmä parhaiten tavoitetaan. Vuosikelloon on jo tunnistettu lukuvuoden aikana toistuvia ajankohtia ja sisältöjä, kuten lukuvuoden aloitus ja kouluruokailun käytännöt, toiveruokapäivät, hävikkiviikko sekä erilaiset ruoka- ja ravitsemusteemat.

Yksi konkreettinen uudenlaisen viestinnän toimintatapa on Sylvään koulussa käynnistetty kouluruokatoimittajatoiminta. Oppilaat tuottavat kouluruokailusta sisältöjä erityisesti sosiaaliseen mediaan ja saavat suunnitella niitä nuorten omalla tyylillä. Tavoitteena on tehdä kouluruokailua sekä ruokapalveluiden ja keittiöhenkilöstön työtä näkyväksi ja vahvistaa myönteistä keskustelua kouluruoasta. Toimintamallia voidaan kokemusten perusteella hyödyntää myöhemmin myös muissa kouluissa. Kouluruokatoimittajat ovat samalla esimerkki siitä, miten viestintä ja lasten ja nuorten osallisuus voivat yhdistyä: kouluruokailusta ei viestitä nuorille vain aikuisten tuottamana tietona, vaan nuoret osallistuvat itse sisältöjen ideointiin ja toteuttamiseen. Ensimmäisissä sisällöissä on suunniteltu muun muassa oppilaiden haastatteluja, toiveruokapäivän esittelyä sekä ruoan valmistuksen ja keittiöhenkilöstön työn näkyväksi tekemistä.

Kehittämistyön lähtökohtana on ollut tieto ja osallisuus

Lasten ja nuorten osallisuutta on vahvistettu kuulemalla heitä jo kehittämistyön pohjatyössä ja hyödyntämällä heidän näkemyksiään kehittämisen suuntaamisessa. Keväällä 2026 lasten ja nuorten näkemyksiä koottiin kouluruokailukyselyllä osana lasten ja nuorten foorumin valmistelua. Kyselyllä kartoitettiin muun muassa kouluruokailuun osallistumista, osallistumiseen vaikuttavia syitä sekä oppilaiden ruokatoiveita. Tuloksia käsiteltiin lasten ja nuorten foorumissa, ja koulujen käyttöön toimitettiin myös koulukohtaiset tulokset. Osallisuutta on tämän jälkeen vahvistettu oppilaskuntien kautta. Syksyllä kouluilta koottiin kehittämiskohteita sekä itse ruoasta että ruokailun järjestämisestä, ja työskentelyä jatkettiin lokakuussa oppilaskuntien yhteisryhmässä. Jatkossa keskeistä on myös tehdä lapsille ja nuorille näkyväksi, miten heidän antamaansa palautetta käsitellään, mihin toimenpiteisiin se johtaa ja mitä kouluruokailussa palautteen perusteella muutetaan.

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

Lasten ja nuorten aito osallisuus edellyttää aikaa ja mahdollisuuksia käsitellä asioita yhdessä heidän kanssaan. Tämä on kuitenkin tärkeää, jotta kouluruokailua kehitetään ensisijaisesti lasten ja nuorten tarpeista ja kokemuksista lähtien. Myös huoltajien näkemykset ovat tärkeä osa kehittämistyön tietopohjaa.

Kouluruokailun kehittämiseen on yhdistetty suunnitelmallinen ruokakasvatus

Pohja myönteiselle ruokasuhteelle ja ruokailutottumuksille rakentuu jo varhaiskasvatuksessa, minkä vuoksi myös varhaiskasvatus on liittynyt mukaan yhteiseen kehittämistyöhön. Varhaiskasvatuksessa ruokailu nähdään syömistä laajempana oppimisen, hyvinvoinnin, osallisuuden ja myönteisen ruokasuhteen rakentamisen tilanteena. Kehittämistyötä tehdään näin varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ulottuvana kokonaisuutena. Kouluruokailun kehittäminen on kirjattu myös vuoden 2027 sivistyspalveluiden talousarvion sitoviin tavoitteisiin sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa. Se on lisäksi yksi opiskeluhuollon lukuvuoden 2026–2027 yhteisistä painopisteistä. Lukiossa kehittämistä on tähän asti tehty omana työnä, ja vuodenvaihteesta alkaen koulunuorisotyöntekijän rooli siinä vahvistuu osana yhteistä kehittämiskokonaisuutta.

Konkreettiset toimet kouluruokailuun osallistumisen ja ruuan syödyksi tulemisen lisäämiseksi

Aloitteen jatkovalmistelussa kouluruokailua on tarkasteltu kokonaisuutena ja tunnistettu konkreettisia keinoja, joilla voidaan lisätä lasten ja nuorten osallistumista kouluruokailuun ja edistää ruoan syödyksi tulemista. Kehittämistyö perustuu laajaan tietopohjaan ja sitä tehdään yhdessä lasten, nuorten ja eri toimijoiden kanssa.

- Tunnistettuja ruokalistan, reseptiikan ja ruoan maistuvuuden kehittämistarpeita viedään eteenpäin Servin ja sivistyspalveluiden johtamisen ja kehittämisen rakenteisiin. Muutoksia valmistellaan ja toteutetaan vaiheittain.
- Ruokailuympäristöä ja koulupäivän käytäntöjä kehitetään koulujen omien tunnistettujen tarpeiden sekä lapsilta ja nuorilta saadun palautteen pohjalta. Kehittämisessä kiinnitetään huomiota erityisesti sellaisiin ruokailutilanteeseen ja koulupäivän käytäntöihin liittyviin tekijöihin, joihin voidaan koulukohtaisesti vaikuttaa, kuten ruokailutilojen

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

rauhallisuuteen, viihtyisyyteen ja ruokailun käytännön järjestelyihin.

- Lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia vahvistetaan, ja saadun palautteen käsittelystä, sen perusteella tehtävistä ratkaisuista ja toteutuneista muutoksista viestitään oppilaille nykyistä näkyvämmin jatkossa.
- Ruokakasvatusta sekä aikuisten yhteistä vastuuta vahvistetaan kouluissa ja varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on myönteinen ruokapuhe ja ruokailukulttuuri, joka tukee lasten ja nuorten osallistumista ruokailuun. Kouluruokailusta viestitään nykyistä suunnitelmallisemmin lapsille, nuorille, henkilöstölle ja huoltajille. Viestinnän vuosikellolla tehdään ymmärrettäväksi esimerkiksi ruokalistasuunnittelua, ravitsemusta, ruoan valmistusta, hävikkiä, vaikuttamisen mahdollisuuksia sekä kouluruokailuun liittyviä reunaehtoja.
- Kouluruokatoimittajatoiminnalla lisätään nuorten omaa roolia kouluruokailusta viestimisessä. Sylvään koulussa käynnistetystä toimintamallista saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää myös muissa kouluissa sekä koko kaupungin tiedottamisessa kouluruokailussa.

Kouluruokailun kehittäminen jatkuu pysyvänä, monialaisena työnä osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja elintapaohjauksen kokonaisuutta. Toimenpiteitä viedään käytäntöön vaiheittain ja niiden vaikutuksia seurataan. Keskeisenä seurantamittarina käytetään koululounaan päivittäin syövien oppilaiden ja opiskelijoiden osuutta, jota seurataan kouluterveyskyselyn avulla. Tavoitteena on, että osuuden lasku Sastamalassa pysähtyy kevään 2027 kouluterveyskyselyn tuloksissa. Tämän jälkeen tavoitteena on osuuden kääntyminen kasvuun.

Toimivallan peruste — Hallintosääntö § 28

Valmistelija — sivistysjohtaja Pekka Kares, hyvinvointikoordinattori Mervi Saari, Sastamalan kouluruokailun kehittämisen monialainen ydinryhmä

Esittelijä — Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta

1. päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi varavaltuutettu Esa Pajalan valtuustoaloitteeseen “Kouluruan täytyy maistua – vain syöty ruoka antaa energiaa” esittelytekstin mukaisen vastauksen.

Kaupunginvaltuusto	§ 75	10.11.2025
Johtoryhmä	§ 100	24.11.2025
Sivistyslautakunta	§ 8	04.02.2026
Sivistyslautakunta	§ 112	18.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

2. toteaa, että valtuustoaloite on loppuun käsitelty.

Päätös

Hyväksyttiin.

Lisätietoja

Hyvinvointikoordinaattori Mervi Saari, p. 040 184 8378
etunimi.sukunimi@sastamala.fi

Sivistysjohtaja Pekka Kares, p. 040 532 7771
etunimi.sukunimi@sastamala.fi

KHALL 23.11.2026
765/12.00.00/2025

Toimivallan peruste: Hallintosääntö 131 §

Valmistelija: sivistysjohtaja Pekka Kares, hyvinvointikoordinaattori Mervi Saari, Sastamalan kouluruokailun kehittämisen monialainen ydinryhmä

Esittelijä: Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle valmistelutekstistä ilmenevän vastauksen Esa Pajalan jättämään valtuustoaloitteeseen. Valtuustoaloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Lisätietoja

hyvinvointikoordinaattori Mervi Saari, puh. 040 184 8373
sivistysjohtaja Pekka Kares, puh. 040 532 7771

236
Hallintokuntien pöytäkirjat

KHALL 23.11.2026

Kaupunginhallitukselle on toimitettu seuraavat hallintokuntien pöytäkirjat:

- henkilöstöjaosto 17.11.2026
- sivistyslautakunta 18.11.2026

viranhaltijapäätökset:

- henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja § 2

Kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja voivat ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen tai kaupunginhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Kaupunginhallituksen alaisia viranomaisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kunnan muut toimielimet sekä yksittäiset viranhaltijat, joilla on oikeus tehdä hallintopäätöksiä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Otto-oikeuden käyttämisestä on kuntalain 92 §:n ohella määräyksiä kaupungin hallintosäännön 39-42 §:issä.

Toimivallan peruste Kuntalaki 92 §, hallintosääntö 39-42 §

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä pöytäkirjat tiedoksi saaduksi ja toteaa, ettei niissä ole kaupunginhallituksen käsiteltäväksi siirrettäviä asioita.

Päätös

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

237
Ilmoitusasiat

KHALL 23.11.2026

1. Kuntayhtymien esityslistat ja pöytäkirjat:
- SASKY koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksen kokouksen 19.11.2026 esityslista
- Pirkanmaan liiton maakuntahallituksen kokouksen 16.11.2026 pöytäkirja

2. Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallituksen kokouksen 9.11.2026 pöytäkirja.

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupungihallitus päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi saaduksi.

Päätös

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

Kaupunginhallitus	§ 222	16.11.2026
Kaupunginhallitus		23.11.2026

238
Talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029

KHALL 16.11.2026 § 222

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kaupunginhallitus päätti 7.9.2026 talousarviokehyksestä vuodelle 2027. Konserni- ja elinvoimapalveluiden toimintakate alittaa kehyksen noin 0,1 milj. eurolla ja teknisen toimen toimintakate on annetun kehyksen mukainen. Sivistystoimen toimintakatteen ylitys on noin -0,9 milj. euroa ja vesi -liikelaitoksen alitus noin -0,1 milj. euroa (toimintakate positiivinen).

Sastamalassa taloussuunnitelma laaditaan kolmivuotisena vuosille 2027–2029. Talousarvion tavoitteet perustuvat valtuuston 23.2.2026 (§ 4) hyväksymään strategiaan, hyvinvointisuunnitelmaan (20.4.2026 § 14) ja elinvoimaohjelmaan (20.4.2026 § 15). Vuoden 2027 talousarvio on toimialoittain nettositova. Investointimäärärahat sitovat toimialatasolla. Poikkeuksena on Tilakeskus, jolla on oma sitova investointimäärärahansa.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen talousarvioesitys yhdistetään kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmiin. Liikelaitoksen talousarviosta päättää liikelaitoksen johtokunta valtuuston asettamien sitovien erien ja kehystavoitteiden mukaisesti.

KEVA tiedotti 14.10.2026, että KEVA:n hallitus esittää KEVA:n valtuutetuille tasausmaksun merkittävää alentamista vuodelle 2027. Sastamalan kaupungin osalta tasausmaksun alentamisen vaikutus on noin 0,5 milj. euroa vuodelle 2027 ja tämä on otettu huomioon kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys ei sisällä sivistyslautakunnan esittämää lisäystä perhepäivähoitoon.

Toimintatuotot ja -kulut

Toimintatuottoja ennakoidaan kertyvän 43,5 milj. euroa ja toimintakuluja -108,5 milj. euroa. Talousarvion käyttötalouden nettomenot ovat -64,6 milj. euroa ja kasvavat noin -1,3 milj. euroa (+2,1 %) vuoden 2026 muutetusta talousarviosta. Vertailukelpoinen nettomenojen kasvu on kuitenkin maltillisempi +1 %, koska Sylvään liikuntahallin valmistuminen ja käyttöönotto lisää perusopetuksen vuokrakustannuksia 0,7 milj. eurolla ja siten koko kaupungin toimintakatetta. Henkilöstömenot kasvavat vuonna 2027 noin 0,4 milj. euroa (+ 0,8 %) MTA2026 nähden, mitä voidaan pitää hyvin maltillisena tasona huomioiden kunta-alan palkkaratkaisun vaikutus (+3,85 % vs. TA2026).

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupungin verotulojen on arvioitu olevan noin 57 milj. euroa ja kasvavan noin 1,4 milj. eurolla (+2,6 %) vuoden 2026 ennusteesta, vaikka sekä tulovero- että kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2026 tasolla. Verotuloarviot pohjautuvat Kuntaliiton julkaiseman veroennustekehikon tietoihin sekä kaupungin omaan arvioon.

Valtionosuuksien on arvioitu olevan vuonna 2026 noin 14 milj. euroa ja laskevan vuodesta 2026 lähes 2 milj. eurolla (-12,3 %). Määräaikaiset sote-takaisinperinnät (noin 1 milj. euroa), kehysriihessä päätetty ylimääräinen 2 %-yksikön leikkaus (noin 0,3 milj. euroa) sekä 2,8 %-yksikön indeksijarru (noin 0,4 milj. euroa) rasittavat kuntien taloutta. Lisäksi verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen määrä (kaupunki saajana) pienenee Sastamalan osalta noin 0,5 milj. eurolla vuodesta 2026. Vaikean työllisyystilanteen vuoksi kuntien valtionosuuksista vähennettävän perustoimeentulotuen kustannukset (kuntien osuus 50 %) kasvavat Sastamalassa noin 0,3 milj. eurolla. OKM:n (opetus- ja kulttuuritoimen) valtionosuutta pienentää erityisesti valmistavan opetuksen ja yleisesti lapsimäärän väheneminen.

Valtionosuusarvio vuodelle 2027 pohjautuu valtiovarainministeriön (VM) ja Kuntaliiton ennakollisiin valtionosuuslaskelmiin sekä kaupungin omaan arvioon muun muassa valmistavan opetuksen ja lukio-opetuksen määristä (OKM:n valtionosuus). Taloussuunnitelmavuosien 2028–2029 valtionosuudet perustuvat VM:n syksyn 2026 kuntatalousohjelman painelaskelman tietoihin sekä kaupungin omaan arvioon. Vuoden 2029 valtionosuuden määrässä ei ole huomioitu valmistelussa olevaa esitystä perustoimeentulotuen rahoitukseen liittyvästä muutoksesta.

Rahoitustuotot ja -kulut, vuosikate, poistot, tilikauden tulos sekä ali-/ylijäämä

Rahoitustuotot ja – kulut ovat yhteensä noin -0,9 milj. euroa. Vuosikate muodostuu noin 5,5 milj. euroa positiiviseksi vuonna 2027, mutta ei riitä kattamaan noin 9,4 milj. euron poistoja. Kaupungin poistotaso pysyy melko vakaana taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 vuosittaisen poistotason ollessa noin 9,3–9,4 milj. euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan poistoja minään taloussuunnitelman vuotena.

Vuoden 2027 talousarvion tulos on noin -3,9 milj. euroa tappiollinen ja tuloksenkäsittelyerien (+0,6 milj. euroa) jälkeen noin -3,2 milj. euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelmavuosina 2028–2029 tuloksen ennakoidaan paranevan hieman siitä huolimatta, että uimahallin valmistuminen ja käyttöönotto lisää kustannuksia noin 2,4 milj. eurolla vuodesta 2028 alkaen (tästä 0,7 milj. euron liikuntahallin osuus luvuissa jo 2027). Vuonna 2028 tulos on noin -2,9 milj. euroa tappiollinen ja vuonna 2029 tappion ennakoidaan pienenevän noin -2,4 milj. euroon. Tilinpäätössiirrot hieman pienentävät alijäämää, mutta näidenkin jälkeen taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 alijäämää on kertymässä yhteensä -7,2 milj. euroa.

Investoinnit ja lainakannan kehitys

Sastamalan kaupungin nettoinvestoinnit ovat vuonna 2027 noin 7,4 milj. euroa ja koko suunnitelmakaudella 2027–2029 noin 27,5 milj. euroa. Kaupungin lainamäärän ennakoidaan olevan vuoden 2027 lopussa noin 51,1 milj. euroa (noin 2 200 euroa/asukas). Lainamäärän ennustetaan kasvavan hyvin maltillisesti suunnitelmakaudella ja olevan vuoden 2029 lopussa noin 55,2 milj. euroa. Vuoden 2029 lopussa kaupungin asukaskohtaisen lainamäärän arvioidaan olevan noin 2 430 euroa/asukas.

Konserniyhtiöt

Konserniyhtiöiden taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on esitelty talousarviokirjassa kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaisesti.

Talousarvion ensimmäinen käsittely

Kaupunginhallitukselle esitellään talousarvion valmisteluvaihe. Toimialajohtajat esittelevät kokouksessa toimialansa talousarviot (käyttötalousosat sekä toiminnalliset tavoitteet) ja niissä tapahtuvat keskeiset muutokset.

Talouden tasapainotus

Kaupungin talouden lähtötilanne on hyvä. Vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan kaupungilla on taseessaan ylijäämää noin 47,4 milj. euroa. Vuoden 2026 tilinpäätösennuste on niukasti tappiollinen ilman sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä saatuja satunnaisia tuottoja, mutta satunnaisten tuottojen kanssa tilinpäätösennuste on selvästi ylijäämäinen.

Asukaskohtaisen lainamäärän ennustetaan olevan noin 2 200 euroa vuoden 2027 lopussa (Suomen keskiarvo noin 3 500 euroa/asukas vuonna 2025). Sastamalan kaupungilla ei ole tällä hetkellä voimassa olevaa erillistä talouden tasapainotusohjelmaa. Talouden näkymät ovat kuitenkin heikentyneet selvästi. Taloussuunnitelmakauden 2027–2029 yhteenlaskettu tilikauden tulos on noin -9,1 milj. euroa tappiollinen.

Talousarviovuosi 2027 ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmavuodet pitävät jo sisällään tasapainotustoimenpiteitä, joita esimerkiksi nykyinen sivistystoimen palveluverkko mahdollistaa. Taloussuunnitelmavuosien toimintakuluihin ei ole myöskään tehty erityistä inflaatiotarkastusta (pois lukien henkilöstökuluihin 2 % vuosittain). Mikäli muihin toimintakuluihin (pl. avustukset) olisi tehty korotukset 3,3 %:lla peruspalvelujen hintaindeksin ennakoidun kasvun mukaisesti (lähde: VM, kuntatalousohjelma syksy 2026), heikkenisi kaupungin tulos lisää vuonna 2028 noin -1,6 milj. eurolla ja vuonna 2029 noin -1,7 milj. eurolla. Tällöin yhteenlaskettu tulos olisi noin -12,5 milj. euroa tappiollinen vuosina 2027–2029.

Talouden tasapainotustyö käynnistetään alkuvuodesta 2027 siten, että talous saadaan tasapainoon viimeistään vuoteen 2030 mennessä. Kaupunginhallitus antaa toimialoille tarkemmat ohjeet talouden tasapainotustoimenpiteiden valmistelusta. Tavoitteena on, että valtuusto hyväksyy talouden tasapainotusohjelman vuosille 2028–2030 touko-kesäkuussa 2027. Taloutta tasapainotettaisiin vuosittain noin 1–1,5 milj. eurolla vuosina 2028–2030 siten, että talous olisi tasapainossa vuonna 2030.

Kaupunginhallitus § 222 16.11.2026
Kaupunginhallitus 23.11.2026

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2029 on esityslistan liitteenä.

Toimivallan peruste kuntalaki 110 §, hallintosääntö 73 §

Valmistelija talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ottaa tiedoksi vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman valmistelutilanteen sekä käy keskustelua jatkovalmistelusta.

Päätös

Asian käsittelyn aluksi puheenjohtaja ehdotti, että kaupunginhallitus aloittaa talousarvioehdotuksen käsittelyn, ja jatkaa talousarvioehdotuksen käsittelyä edelleen kokouksessaan 23.11.2026. Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi.

Merkittiin, että

- kaupunginhallitus piti kokoustauon klo 16.40 - 16.45 ja klo 17.50 - 18.20.

- talous- ja hallintopäällikkö Kirsi Sinisalo ja tekninen johtaja Kimmo Toukoniemi poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Lisätietoja kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735

KHALL 23.11.2026
464/02.02.00/2026

Kaupunginhallitus jatkaa talousarvioehdotuksen käsittelyä.

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2029 on esityslistan liitteenä.

Toimivallan peruste Kuntalaki 110 §, hallintosääntö 73 §

Valmistelija kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto

Kaupunginhallitus § 222 16.11.2026
Kaupunginhallitus 23.11.2026

1. hyväksyy liitteen mukaisen vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion kohtaan 17 sisältyvät konserniyhtiöiden taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet kuntalain 110 §:n 2 momentissa tarkoitetuiksi kaupunkikonsernin tavoitteiksi,
3. oikeuttaa talousjohtajan ottamaan lyhytaikaista lainaa enintään 10 milj. euroon saakka kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi, ja
4. oikeuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan tarvittaessa teknisluonteisia korjauksia.

Päätös

Lisätietoja talousjohtaja Markus Jaakkola, puh. 040 641 6735

Liitteet

Liite 2 Talousarviokirja 2027-2029 kj esitys 16.11.2026